

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni odelci: Ljubljana, Seien-
burgova ul. 4. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenovca ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Narodna znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

Opozicija ne ve povedati ničesar

Nedeljski shod združene opozicije v Kragujevcu zasluži pozornost z obče državnega in nacionalnega stališča. Napovedan je bil političen dogodek prve vrste. Na njem so imeli dati opozicijski voditelji takorekoc prvih pred vso javnostjo pomembne izjave. Napovedovalo se je, da se bo v Kragujevcu proklamirala enotna fronta združene opozicije ter objavila njena enotna politična organizacija. Otvorilo se je, da bo sta gg. Davidović in Joca Jovanović pred narodom razgrnila svoj novi državno-politični program ob navzočnosti posebnih delegatov dr. Mačka.

Zato so pričakovali kragujevski zbor z največjim zanimanjem ne le pristajali opozicijskih voditeljev, temveč vsi narodni ljudje, ki so danes v obči zmešnjavi pojmov, v splošni nesigurnosti ciljev hvaležni za vsako odločno besedo in poslušajo na levo in desno, odkod bi slišali nekaj jasnega, pozitivnega, krepkega in odločnega v onem vprašanju, ki vse prave rodočube danes navdaja s skrbjo in zlimi slutnjami. V pohorski resoluciji pravijo jugoslovenski nacionalisti, da bodo vestno in nesebično podprli vsak poskus, da se hrvatsko vprašanje reši v skladu s splošnimi narodnimi in državnimi interesi, in so s tem dali izraza razpoloženju vsega našega naroda, ki želi videti smernice za novo ureditev naših notranje-političnih prilik.

Takozvana združena opozicija se je ves čas sem predstavljal, kakor da je v njeni posesti neko tajno sredstvo za ozdravljenje ran našega narodnega življenja. Če to pomislimo, moramo priznati, da sta govora Davidovića in Joca Jovanovića vsakega, ki trezno misli in sodi, globoko razočarala. Od desne strani ne čujemo ničesar. Tam se vse izgublja v staropartijskih kombinacijah, sestavljenih na osnovi nekkih računov iz nekdanjih let, ki že davno niso več veljavni. Nekaj časa smo od tam še čuli napovedi novih svoboščin in brali pozneje nekaj programatičnih izjav. O glavni stvari pa vlada molk in nihče se problema skoraj z besedo dotakniti ne upa.

Pokazalo se je na žalost, da je na levi strani stanje še slabše. Gosp. Davidović je tipičen primer lahkomišelnosti površnosti v resnih časih, ko se politik mora zavedati svoje velike odgovornosti. Trideset tisoč ljudi se je baje zbralo v Kragujevcu. Prišli so zaman, ker so odnesli domov samo velik kup šlagerjev in fraz, ki jih gre dvanajst na ducat, a nikake pozitivne misli o onem prečem vprašanju, ki se tiče najdelikatnejših in najbolj usodopolnih notranjih medsebojnih odnošajev. Gosp. Davidović je zelo lepo govoril o svobodi in demokraciji. Tako lepo kakor pred desetinami in petnajstimi leti. Ali še tu so bile njegove besede brez one stvarne vsebine, ki jo je treba dati tem idealom narodnega in državnega življenja, da se ne pretvorijo v anarhijo in ohlokracijo. Govoril je tudi o gospodarskem programu, toda želja, da bi vsak Jugosloven imel na svoji mizi vsak dan, če že ne pečenega piščanca, pa vsaj kos kruha, sigurno ne predstavlja programa za potrebno gospodarsko in socialno obnovo.

Ali vse to bi se moglo odpustiti, če bi g. Davidović vsaj v velikih obrisih očel tako realno možnost za rešitev težkega notranjepolitičnega spora, znanega pod imenom »hrvatsko vprašanje« ter označil pot, ki bi vodila do rešitve. Mesto tega pa čujemo iz njegovih ust, da je pravzaprav hrvatsko vprašanje afera, ki se v glavnem tiče mačkovcev in radikalic; toliko važnosti pripisuje g. Davidović nesoglasjem med Knaževcem in Zagrebom, kakor se on izraža. V ostalem pa je prepričan o ljubezni Mačkovih pristaveh napram srbskim bratom, kakor tudi on v imenu Beograda izjavlja svoja srčna čustva »hrvatskoj braći«. On napoveduje izdelavo »našega sporazuma« kakor da bi bilo hrvatsko vprašanje zadeva gg. Mačka, Davidovića in Jovanovića in ne stvar vsega naroda ter sedanosti in bodočnosti naše domovine. Pri tem pa še niti ne pove, v čem naj bi ta sporazum obstojal. Samo to ve, da »ni treba verjeti, ako se pripoveduje, da se na Hrvatskem godi to in to in da Hrvati želijo ono in ono«.

V pero nam silijo ostre besede. Eno pa naj v izraz razočaranja napišemo: Resnično bedna je državniška modrost, ki si upa na ta način opraviti z najtežjim in najbolj usodnim vprašanjem naše narodne sedanosti in ki povrh v isti sapi zatrjuje: »Mi nismo za nejasne in motne situacije ter odklanjamo vsako negotovost.«

Na žalost tudi g. Joca Jovanović ni bil mnogo jasnejši. Ali on je vsaj iskal razlago sporu in skušal postaviti mejo za njegovo rešitev v historični nužnosti našega narodnega zedinjenja in v osnovnem mednarodnem pomenu za zedinjenje države za kolektivno varnost evropskega mira. Žal je njegov recept, da je treba ustvariti podlago za skupno

Mussolini pravi:

Italija ne more več nazaj

Na obsodbo v Ženevi bi Italija odgovorila z izstopom iz Društva narodov, na zatvoritev Sueškega prekopa pa z oboroženo silo

London, 26. avgusta. p. V tukajšnjih diplomatskih in političnih krogih je vzbudil splošno pozornost članek posebnega dopisnika »Daily Maila« Warda Princea, o njegovem razgovoru z Mussolinijem o abesinskem problemu. Mussolini je posebno obširno govoril o morebitnih sankcijah Društva narodov proti Italiji v primeru vojne z Abesinijo. Izjavil je med drugim:

»Možne so moralne, gospodarske in vojaške sankcije. Na moralno, kakršna bi bila n. pr. resolucija Društva narodov, ki bi obsodila italijanski nastop, bi odgovorila italijanska vlada s takojšnjim izstopom iz Društva narodov, proti blokadi italijanskih čet ali zatvoritvi Sueškega prekopa pa se bo uprla z vso svojo oboroženo silo, ker bi zatvoritev nasprotovala določbam versajske mirovne pogodbe.«

Ward Prince je vprašal nato Mussolinija, ali je Francija z januarskim dogovorom priznala Italiji svobodo postopanja v vzhodni Afriki.

Mussolini je odgovoril: »Da, z dogovorom od 7. januarja 1935 smo spravili s sveta vsa nesoglasja med nami in Francijo. Italija bo na sestanku sveta DN 4. septembra obrazložila svoje zahteve z obsežno dokumentacijo. Italijanska vlada bo med drugim poslala v Ženevo več knjig, med njimi knjigo soproge bivšega angleškega zunanjega ministra sira Simona, ki opisuje v njej barbarske običaje Abesincev in tankajšnje suženjstvo. Ko bo svet DN proučil to gradivo, bomo zahtevali pojasnila, ali namerava DN postaviti Italijo na isti nivo z Abesinijo. Evropske države bi morale po zgledu Zedinjenih držav pustiti Italijo pri miru, da nemočno izvrši svoje poslanstvo. Italija ne bo delala razdora v Evropi, pravico pa ima upati, da bodo tudi drugi v tem pogledu pokazali prav toliko čuta za odgovornost do evropskega mira. Italija je zmerom šla z britanskim imperijem in sicer ne samo v svetovni vojni, temveč tudi pri drugih priložnostih, pa tudi tedaj, kadar je ves ostali svet nastopil zoper Veliko Britanijo.«

Koloniziranje in prosvetljenje Abesinije bo dalo Italiji dela vsaj za 50 let. Če bodo Italijo pustili, da se neovirano posveti velikanski nalogi, bo zmerom dober tovariš in ne nasprotnik britan-

skega imperija. Italijo in Veliko Britanijo bo v tem primeru vezalo skupno spoštovanje interesov obeh držav. Ves svet bo imel gospodarske koristi od tega, ker bo Italija omogočila smoteno izrabo prirodnih bogastev Abesinije. Mogoče je prišel čas, da postavimo na dnevni red celotno vprašanje prekomorskih kolonij z vsemi problemi, ki so s tem v zvezi. Načetje tega vprašanja bi bilo velike koristi za vse prosvetljene države, zlasti pa za one, ki so po krivici ostale praznih rok, ko se je delilo prirodno bogastvo sveta. Če se Abesinija odpre italijanski kolonizaciji, bodo kolonijske želje Italije s tem dokončno izpolnjene.«

Na koncu razgovora je Mussolini pripomnil: »Nazaj ne moremo več. Tisih 200.000 pušk, ki so sedaj v vzhodni Afriki bi počile same od sebe.«

Angleške priprave na Malto

London, 26. avgusta. AA. Večrajšnji »Observer« poudarja, da nikoli ne bi bilo prišlo do abesinske krize, če ne bi An, gljia zadnja leta zamenarila svojega oboroževanja. Italija bi napravila veliko napako, če bi krivo tolmčila varnostne ukrepe, ki jih je odredila Velika Britanija. »Daily Mail« piše, da bo britanska garnizija na Malti v kratkem ojačena. Prve čete se bodo najbrže že te dni vkrcale v Southampton. Med njimi bodo razen več topniških enot tudi dve četi inženjerjev in oddelek posebnih čet za signaliziranje. Razen okrepiteve garnizije na Malto, je britanska vlada sklenila znatno povečati tudi garnizijo v Adenu. Danes je odplula iz Gibraltarja proti Malti matična ladja za letala »Glorious«.

Francoska svarila Angležem

Pariz, 26. avgusta. w. O izjavi italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija zastopniku »Daily Maila« piše »Intransigeante« med drugim: Duce je jasno povedal, da bi bile sankcije isto kot vojna. Angleški pacifisti so bili torej nedvomno posvarjeni in dobro bi bilo, če bi se sedaj zavabili, kakšni nevarnosti izostavljajo svoj državo in ves svet. Sedaj se bodo morali brez dvoma temeljito premisliti in prenehati z vzmeniranjem svoje vlade in javnega mnenja.

»Temne« poudarja, da so Mussolinijeve izjave odgovor italijanske vlade

Največji manevri Evrope

Pri letošnjih italijanskih manevrih bo sodelovalo pol milijona mož — Manevre bo vodil Mussolini sam

Rim, 26. avgusta. v. Pozornost vse Italije je usmerjena sedaj na potek velikih vojaških vaj italijanske vojske, ki se bodo vršile ob severni meji. Po izjavah italijanskih vojaških strokovnjakov bodo to največji manevri, kar jih je kdaj doživela Evropa. Na njih bo sodelovalo 500.000 mož, ki so koncentrirani v treh sektorjih okoli Bocna, Vidma in Bergama. Vse čete so popolnoma bojno opremljene ter bi lahko vsak trenutek lahko posegle v resnično vojno.

Sestavljena je tudi posebna studijska komisija štirih najboljših italijanskih generalov, ki bodo proučevali vse na terenu pridobljene izkušnje ter izdelali potem poseben predlog za eventualne nove izpopolnitve italijanske vojske.

Središče velikih vojnih vežb bo dolina reke Adize v okolici Bocna, kjer bo tudi stan glavnega poveljnika generala Aga. Naloga čet bo preizkušnja pripravljenosti za gorsko vojno in z njo združeno velikopotezno ofenzivno pešadije, novo osnovanih planinskih brzih formacij ter motorizirane artilerije. Po izjavah vojaških strokovnjakov bo število motoriziranih čet presegle 60.000 ter bo tvorilo posebno enoto, kakršna še ni bila uporabljena

delo in jugoslovenski ideologiji osvoboditi duše naroda, brez konkretnega programa, kako naj se danes, jutri rešijo na dnevni red postavljena politična in državno pravna vprašanja, in zato le Blažev blagoslov.

pri nobenih vojaških vežbah niti v Franciji, niti v Angliji, kjer je motorizacija čet sicer že na zelo visoki stopnji. Glavni cilj tega dela vojnih vežb bo ugotovitev udarne moči motoriziranih čet.

Poleg ogromne vojske 500.000 mož pa se nahaja danes v italijanskih vojašnicah in vojaških taboriščih še skoraj 400.000 mož raznih rezervnih divizij, ki so določene za eventualni pohod v Afriko. Vse te čete se noč in dan vežbajo na način, ki odgovarja kolonialni vojni. Radi tega tudi ne bodo sodelovale pri velikih manevrih na severni meji države.

Velikih vojnih vežb se bodo udeležile skoro vse važnejše italijanske osebnosti. Tako so odpotovali iz Rima proti severu države že vsi kraljevski principi. Pričakujejo pa tudi prihod samega kralja v okolico Bocna. Prestolonaslednik sodeluje aktivno pri vežbah v oklicu Sarnia, kjer povejuje neki motorizirani diviziji.

Na ozemlju, kjer se bodo vršili manevri, je zbranih že vsa vrsta poslušalcev, senatorjev, članov vlade in državnih podtajnikov, ki so bili vpoklicani na orožne vaje k svojim četam. Veliki manevri bodo stali neposredno pod poveljstvom predsednika Mussolinija.

in kaj je njemu nadoblast, ki jo kmetski narod odklanja.

Po kragujevškem zboru vemo torej o nazorih opozicije, kako bi ona hotela urediti naše notranje prilike, manj kakor smo vedeli poprej. Bogatejši smo le za skušnjo, da vsa ta gospoda, ki zna toliko kritičnega povedati o pomankljivostih in pogreškah dosedanje jugoslovenske politike, ko je sama k besedi poklicana, ničesar stvarnega in ustvarljivega povedati ne ve. In znova se v tej zmešnjavi pojmov in v tej poplavi votlih fraz kaže realnost, jasnost in politična ter nacionalna neobhodnost one jugoslovenske linije, ki vsakemu odmeri svoje, a narodu in državi da, kar je njunega.

na nedavne sklepe angleške vlade, obenem pa bodo zadržale javno mnenje Anglije pred prenenagljenimi koraki.

Te izjave potrjuje naziranje, da sankcije ne bi mogle preprečiti oboroženega spora, temveč bi dosegle prav nasprotno, namreč vojno. Način in oblika Mussolinijevih izjav sta potrdili, da Italija ne more več nazaj in da je treba najti podlago za tako spravo, ki bo ustrezala bistvenim zahtevam Italije glede njene varnosti in ekspanzivnosti v Vzhodni Afriki.

Pred blejskim sestankom sveta Male antante

Predsednik vlade dr. Stojadinović pride na Bled že danes — Sestanek se prične v četrtek, jutri pa bo otvorjena konferenca tiskovne Male antante

Beograd, 26. avgusta. AA. Predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je nocoj odpotoval na Bled, kjer se 29. t. m. sestane svet zunanjih ministrov Male antante. Predsednik vlade je odpotoval v spremstvu šefa kabineta zunanjega ministrstva Dragana Protića in kabinetnega šefa predsednika vlade Gašića.

Blejskemu sestanku sveta bo predsedoval dr. Milan Stojadinović, ker pripada po vnaprej določenem vrstnem redu predsedništvu sveta letos naši državi. Sestanka sveta držav male antante na Bledu se bo udeležil poleg predsednika vlade dr. Milana Stojadinovića izvanjega ministrstva politični pomočnik zunanjega ministra Vlada Martinac, kraljevski poslanik v Madridu na delu v zunanjem ministrstvu Stanko Plivanović in načelnik ministrstva Protić.

Po rekonstrukciji vlade

Vladino »Vreme« o pomenu rekonstrukcije — Minister za pošte — Spor med zemljoradniki

Beograd, 26. avgusta. v. Rekonstrukcija vlade, ki jo je izvršil predsednik dr. Stojadinović, pozdravlja polifocično »Vreme« kot znak stabilnosti vlade. Po njegovem mišljenju so izpadli sedaj iz vlade elementi, ki so ji dajali videz neskladnosti in neenotnosti. Sedaj bo vlada lahko izvedla svoj obširni program, ker bo imela dovolj miru in časa, da temeljito prouči vsak svoj ukrep.

Novi ministri so danes prevzeli svoje poše. Po mišljenju političnih krogov bo nastopilo sedaj zatišje v našem političnem življenju, ker bo okupiran predsednik vlade tekotem tekočega tedna s posli okoli konference Male antante. Predsednik dr. Stojadinović je odpotoval nocoj na Bled, kjer bo ostal do 1. septembra. Z Bleda se predsednik vlade še ne vrne v Beograd in tudi v prvih dneh septembra, zato ni pričakovati posebnih dogodkov ali vladinih odločitev.

Govorilo se je, da bo v začetku septembra sklicana Narodna skupščina. Zdjaj se za trjuje, da se bo pričelo zasedanje Narodnega predstavništva šele v oktobru.

V političnih krogih se danes živahno komentira način rekonstrukcije kr. vlade. Rekonstrukcija nima definitivnega značaja in je verjetno, da bo predsednik kr. vlade po svojem povratku v Beograd situacijo ponovno proučil. V času njegove odsotnosti bo nastalo s 1. septembrom aktualno vprašanje imenovanja ministra za pošte in brzojav, katero ministrstvo prične s tem dnem delovati. Zatrjuje se, da je tudi to vprašanje v osebnem oziru urejeno in da bo resor 1. septembra prevzel g. dr. Kulovec.

Znatno pozornost vzbujata današnji uvodnik vladineta »Vremena« ki ob zaključku delne vladne krize piše, da so se prevarili vsi oni, ki so pričakovali, da se bodo v našem političnem življenju delali nepotrebnih poskusov. To se da nes ne more pričakovati, ko so na dnevnem redu vprašanja, katerih rešitev pričakuje ves naš narod z vero, da se nahaja stvar v sigurnih in čvrstih rokah.

Zivahno se komentira v politični javnosti tudi včerajšnji zbor opozicije v Kragujevcu. Politični krogi negotvljajo, da govori gg. Liube Davidovića in Joca Jovanovića niso prinesli ničesar no-

Balbo v Parizu

Pariz, 26. avgusta w. Italijanski letalski maršal in generalni guverner Tripolitanije, Italo Balbo, je danes prispel z letalom v Pariz. Pravijo, da je njegov obisk zgolj zasebnega značaja.

Zivahen letalski promet v italijanskih kolonijah

Rim, 26. avgusta. AA. Zadnje čase se je znatno izpopolnil letalski promet v italijanskih kolonijah v vzhodni Afriki. Do čim je bilo v Eritreji meseca januarja samo 13 etapnih odletov, jih je sedaj 35. Od julija se vrši stalna letalska služba med Asmiro in Kartumom, kjer imajo letala zvezo z letalsko progo Kartum—Brindisi. S tem se je znatno izpopolnil letalski poštni promet med Rimom in Asmarom.

Rim, 26. avgusta. AA. Sročil je odplul na Neaplja parnik »Principessa Giovanna« s 50 častniki in tisoč fašističnimi mladeniči.

Z Bleda, kjer ostane ves čas zasedanja Male antante, se bo predsednik vlade dr. Stojadinović vrnil v Beograd.

Bled, 26. avgusta. d. Na Bledu so že končane vse priprave za letošnjo konferenco Male antante. Konferenca se bo začela v četrtek, ministrski predsednik dr. Stojadinović pa prispe na Bled že jutri dopoldna. Zunanja ministra dr. Beneš in Titulescu bosta prišla v sredo.

Jutri se bo pričela konferenca tiskovne Male antante, ki bo ob tej priliki obhajala desetletnico svojega obstoja in delovanja. Konferenci bodo prisostvovali najodličnejši predstavniki češkoslovaškega, rumunskega in jugoslovenskega novinarstva. Vse tri delegacije bodo prišle na Bled jutri. Nastanjenje bodo v Park hotelu, dočim bodo ministri stanovali v Topliceh.

Češkoslovaški novinarji se bodo pripeljali preko Linca naravnost na Bled, rumunski novinarji pa bodo dopoldne izstopili v Ljubljani, kjer bodo gosti slovenskih novinarjev. Popoldne bodo z avtobusom nadaljevali pot na Bled.

Šahovska olimpiada v Varšavi

Varšava, 26. avgusta. n. V 11. kolu je Madžarska porazila Jugoslavijo 2:1 (1). Ostali rezultati: Argentina - Estonija 2 in pol; 1 in pol; Litva - Palestina 1 in pol; 1 in pol (-1); Finska - Rumunija 4:0; Avstrija - Anglija 2 in pol; 1 in pol. Češkoslovaška: Danska 3:0 (1), Poljska: Amerika 1 in pol; 1 in pol (1), Latvija: Italija 2:0 (2), Francoska: Irska 4:0. Včerajšnje 12. kolo je prineslo dve zmagi: zmago Jugoslavije nad vodilno Švedsko ter uspeh Poljske nad Madžarsko. V podrobem: Argentina - Francija 2:1 (1), Latvija: Irska 3:1 (1), Švicca: Italija 1:1 (2), Jugoslavija: Švedska 2:1 (1), Poljska: Madžarska 2:1 (1), Danska: Amerika 1:2 (1), Avstrija: Češkoslovaška 2:1 (1), Finska: Anglija 1:3 (1), Litva: Rumunija 1:2 (1), Estonika: Palestina 2 in pol.

13. kolo je dalo naslednje izide: Palestina: Argentina 0:0 (4), Rumunija: Estonika pol; pol (3), Anglija: Litva 0:1 (3), Češkoslovaška: Finska 3:0 (1), Amerika proti Avstriji 1 in pol; 1 in pol (1), Madžarska: Danska 1:0 (3), Švedska: Poljska pol; 1 in pol (2), Italija: Jugoslavija 0:1 (3), Irska: Švicca 0:2 (2), Francija: Latvija 0:1 (3).

Dunajska vremenska napoved za torek: V južnih Alpah prehodno oblačno, ponekod deževno.

Zborovanje srbijanske opozicije v Kragujevcu

Na velikem shodu združene opozicije ni bilo nobenega delegata dr. Mačka — Voditelji srbijanske opozicije niso povedali ničesar bistvenega

V nedeljo je bil v Kragujevcu velik zbor združene opozicije, ki pa ni povsem zadovoljil poslušalcev, čeprav se jih je po poročilih beogradskega lista zbralo okoli 30.000. Splošno se je namreč pričakovalo, da bosta na zboru objavila glavna voditelja srbijanske opozicije gg. Ljuba Davidovič in Joca Jovanovič program in smernice svoje bodoče akcije ter precizirala svoje odnose do dr. Mačka. O vsem tem pa sta oba voditelja molčala, kakor tudi o napovedi, da bosta proglasila ustanovitev nove opozicijske stranke, v kateri bi se združili Davidovičev demokrati in Joca Jovanovičev zemljoradniški konfencij. Ko se je zbrala opozicija, je Joca Jovanovič dirnil poslušalce incident z voditeljem levega krila zemljoradnikov dr. Dragoljubom Jovanovičem, ki si je s silo priboril pravico govora na kragujevskem zboru opozicije in to proti javnemu protestu Davidoviča in Joca Jovanoviča, ki sta demonstrativno odšla pred zaključkom zбора.

Zbor je otvoril g. Milovanović, ki je uvodoma pozival zborovalce, naj bodo disciplinirani. Ako se bomo pokazali kot nedisciplinirana tolpa, potem bodo oni, ki dajejo oblast, vodili o tem računa. Ako pa bomo disciplinirani, potem lahko računamo, da bomo imeli skoraj svojo vlado.

Po prečitanih zelo previdno a tudi zelo nejasno sestavljenih pozdravnih brzojavke dr. Mačka, ki se tudi to pot vedrjuje vsake izjave, kaj pravzaprav hoče, je povzel besedo g. Ljuba Davidovič, ki je dejal med drugim:

»Združena opozicija hoče, da se spoštujejo vsi zakoni. Ako smo pripravljene izpolnjevati svoje dolžnosti, potem naj se nam dajo tudi naše pravice. Mi hočemo stvoriti velik narodni pokret za obrambo svobode in narodnih pravic. Ta veliki pokret bo nepremagljiv, ker bo našel v njem zatočišče vsak pošten državljan. Mi hočemo borbo in izmenično generaciji. Stari ljudje morajo oditi in prepustiti svoja mesta mladim, ki pa morajo imeti vse potrebne moralne kvalifikacije, da lahko zamenjajo nas, ki bomo odšli. Samo pod geslom svobode, pravice in enakopravnosti bomo mogli pobiti krizo, ki danes teži državo, in pomagati našemu kmetu. Mi hočemo pametno in napredno delavsko zakonodajo. Hočemo pa tudi pomagati našim gospodarstvenikom. Danes je potrebno, da se ve, kaj hoče vlada in po kateri poti misli voditi državo. Treba je vedeti, kaj smo, in kam gremo.

Na koncu govora je govoril Davidovič o delu opozicije po 6. januarju. Vršili so se skozi leta razni več ali manj tehtavi razgovori, ki pa niso dovedli do ničesar pozitivnega. Težične sporazume je ležalo v Knjaževcu (radikali) in v Zagrebu (mačkoveci). Zagreb je zamerjal Knjaževcu, da postopa preveč mlačno in preblagohotno. Knjaževcu je za zopet smatral to, kar so rekli v Zagrebu, za nekaj strašnega in nesprejemljivega. Davidovičevi se teh razgovorov niso

udeleževali. Bili pa so pripravljene podpisati vsak sporazum.

Dalje je g. Davidovič napovedal: »Združena opozicija bo ostala. Tvorijo jo demokrati, zemljoradniški in kmetoski - demokratiška koalicijska. Sigurno je, da smo vsi za to državo, možda malo drugače urejeno, toda vsi smo za njo. To je prva točka, ki veže v eno skupino združeno opozicijo. Te dni se bo sesel odbor, ki bo o vsem tem razpravljal. In potem vam bomo sporočili skupaj z dr. Mačkom svoj novi sporazum, njegov program in način sodelovanja.«

O hrvatskem vprašanju je dejal g. Davidovič še posebej: »Naša želja je, da pride čim prej do sporazuma. Mi gojimo toplo ljubezen napram bratom iz Zagreba, kakor nas oni ljubijo in kakor ljubijo oni našo zemljo. Mi vsi, v Zagrebu in v Beogradu, hočemo to državo in zato ne opuščamo sporazuma. Nasprotno, mi ga nadaljujemo še širše, nego je bilo do sedaj. So zlobni ljudje, ki vam govorijo, kako Hrvati delajo to in to in hočejo to in to. Prosim vas, ne verujte tem ljudem ničesar!

Za Davidovičem je govoril drugi voditelj srbijanske opozicije dr. Joca Jovanovič. V uvodu je opozarjal na zunanje politično situacijo, ki je v mnogočem podobna položaju leta 1914. Danes je v vprašanju organizacija miru v vsej Evropi. Minister zunanjih del mora imeti vedno ušesa za razpoloženje med narodom. Klici, ki sem jih čul na tem zboru, dokazujejo, da se pri nas ni vodila zunanja politika, pri kateri bi imel svojo besedo tudi narod.

V notranji politiki je narod pri volitvah, kljub vsemu pritisku pozitivno odgovoril na poziv združene opozicije in ugotovil, da obstojita vprašanji hrvatskega in srbiskega kmeta. Za reševanje teh velikih vprašanj pa je potrebna nova Narodna skupščina, ki bo izvoljena v svobodnih volitvah.

Nato je govoril dr. Jovanovič obširno o problemu kmetiskih dolgov in zboljšanja položaja našega kmeta. Na vsak način bo mogla rešiti to težko vprašanje le nova Narodna skupščina, ki bo vse pozvala na primerne žrtve-predvsem pa one, ki so zbirali samo obresti od danih posojil. Pri tem bi lahko mnogo pomagal dober zakon o povojnem bogastvu, ki bi lahko zbral primerne kapitale za likvidacijo kmetiskih dolgov. Mnogo bi se dalo dobiti za pokritje kmetiskih dolgov tudi s prihranki in osebnih izdatkih našega državnega proračuna, ki so neprimerno veliki napram drugim državam.

Hrvatsko vprašanje obstoji zato, ker niso bili izpolnjeni vsi pogoji za duhovno zedinjenje Srbov in Hrvatov. Sicer pa je moralno pri vseh narodih preteči dosti časa, da se je izvršilo za političnim tudi duhovno zedinjenje. Edinstvo države in njene meje so danes tako za Srbe, kakor Hrvatze izven vsake razprave. V diskusiji je samo notranja ureditev države. V tem leži tudi jedro vsega vprašanja.

Beležke

Radikalska zajednica ter gg. Marušič in Pucelj

Kakor izgleda, so računali o ponudbi gg. Marušiča in Pucelja za pristop v Radikalno zajednico sedaj definitivno zaključeni. V nedeljski številki priobčuje organ gg. dr. Marušiča o tožniško razmišljanju o sodelovanju. V članku poudarja še enkrat dobro voljo svojih gospodarjev in dokazuje potrebo, da si novi radikali zagotovijo njihovo pomoč. Ali na koncu prihaja do zaključka: »Upravičeno se bojimo, da na viadni strani pojema volja do pravičnega pojmovanja sodelovanja in da mesto njega stali vedno bolj na dan staro strankarstvo.«

Isti dan zaključuje »Slovenec« debato z dr. Marušičem z izjavo, da je »kakršnokoli sodelovanje JRZ z g. Marušičem in g. Puceljem izključeno in da o tem ni treba izgovarjati nobene besede več. JRZ bi samo sebe in svoj osnovni program desavuirala, ako bi takta dva odlična in aktivna sodelavca bivših protijudskih režimov (»Slovenec« računa protijudske režime šele od 3. septembra 1931. in ne morda od 6. januarja 1929, ker bi pri manj delikatni diferenciaciji prišel glede sodelavcev v precejšnje težkocje. Op. ur.) sprejela v svojo sredo kot sodelavca ali tudi samo kot člana. Kaj bi reklo k temu slovensko ljudstvo?«.

Ker je g. dr. Marušič podvomil, ali je pred dnevi v »Slovenec« citirana izjava predsednika vlade glede ponudbe gospoda dr. Marušiča avtentična, poudarja »Slovenec«, da je bila dotična izjava pred objavo od ministrskega predsednika samega odobrena.

Kakor nam iz informiranih krogov poročajo, je bilo nameravano, da gg. Marušič in Pucelj s svojimi prijatelji etablirata v Sloveniji posebno paralelno organizacijo radikalne stranke, ki bi ne bila podrejena banovinskemu vodstvu, temveč neposredno predsedništvu stranke v Beogradu. Za sredo je sklical g. dr. Marušič sestanek svojih prijateljev, na katerem se bo morda izvršila likvidacija tega načrta.

Zanimiva informacija

Slovensko glasilo JRZ trdi, da se je skupina ljubljanske omladine, ki jo vodi akademik Bojan Santel in ki je organizirana v Narodni obrani, proglasila za pristaše dr. Mačka, abje je v petek povabila Mačkovega poslanca g. dr. Doboviška na sestanek v neki ljubljanski restavraciji. Na sestanku se je vršila živahna razprava, konkretni sklep pa niso bili sprejeti. »Slovenec« pravi, da hočejo počakati, ali se izpolnita. Daboviškova napoved, da bo sedanja vlada kmalu padla in da pride zopet diktatura. Vendar pa radikalni list obtožuje Narodno odbrano, da je prevzela organizacijo Mačkovih pristašev v Sloveniji. Seveda je ta »Slovenecova« obtožba nesnovana. Pred vsem je Narodna odbrana nepolitična organizacija. Njeni člani pa so organizirani na osnovi programa, ki z Mačkovim nima ničesar skupnega. Ako so se res posamezni člani Narodne odbrane zapletli v politične nainvosti, potem bo pač Narodna odbrana sama napravila red in »Slovenec« naj skrbi, kaj bosta rekla g. dr. Lončar ali g. Kocmur.

Zajednica kliče opozicijo k redu

»Zajednica«, glasilo Radikalne zajednice za savsko banovino, pozdravlja ustanovitev JRZ in pravi —, da »stopa s tem činom Jugoslavija v razdobje svobodnega političnega razvoja. Danes lahko vsak svobodno izpoveduje svoja politična načela, ako želi dobro narodu in državi. Tekom dveh mesecev, odkar je prevzela državno oblast v roke Stojadinovičeva vlada, je bila dana tudi opoziciji možnost, da se njeni voditelji — tudi mimo zakona — sporazumejo z narodom. Ako sta ta dva meseca zadoščala za ustanovitev največje politične formacije v narodu, JRZ, potem bi bilo dovolj časa tudi za to, da se na drugi strani v opozicijskih vrstah ukrenejo potrebne mere, da se i ona formira v duhu veljavnih zakonskih predpisov. Ako je pristala JRZ na to, da kot največja stranka dela v okviru veljavnih zakonov, potem morajo to storiti tudi vse druge manjše formacije, ker bi sicer lahko nastala doba popolnega brezvladja, ki bi mogla celo zrušiti režim, za katerega se ogreva tudi današnja izvenparlamentarna opozicija.

Ljotić ne odneha

V Petrogradu se je vršil politični suod jugoslovenskega narodnega pokreta »Zbor« na katerem je bil glavni govornik njegov voditelj Dimitrij Ljotić. Imel je skoro dveurni govor, v katerem je dejal med drugim: »Naš pokret se ni rodil v glavi kakega poedinca ali gotove skupine ljudi, nego je vzniknil iz naroda istočasno na raznih krajih države. Od ostalih strank in pokretov se razlikuje naše gibanje po tem, da hočemo voditi narod po novih potih. Narod je danes prežet vere, da je politika laž in prevara ter da hočejo preko nje priti politiki samo do oblasti. Mi pa smatramo, da je politika samo služba za narod in da je od nje odvisna usoda ne samo tistih, ki jo vodijo, nego tudi bodočih pokolenj.«

Nove pošne znamke

Beograd, 26. avgusta. p. Prometni minister je odredil, naj se 6. sept. za rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II, izda v promet nova emisija poštnih znamk z likom Nj. Vel. kralja Petra II. Serija novih mark se bo izdala v vrednosti 0,25, 0,50, 0,75, 1, —, 1,50, 1,75, 3, —, 3,50, 4, —, 10, —, 20, — in 30. Din. Dne 6. septembra bodo prišle v promet za enkrat znamke po 0,30, 0,75, 1,50, 1,75, in 3,50 Din. Ostale bodo postopno izročene v promet. Franko — znamke sedanje emisije s podobo blagopokojnega kralja Aleksandra I. Urediteljska s činim robom ali brez njega bodo ostale v prometu, dokler bo trajala zaloga.

Svečana proslava kraljevega rojstnega dne

V vsej državi se vršijo živahne priprave za proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. dne 6. septembra. To je prvi rojstni dan, ki ga slavi Nj. Vel. Kralj Peter II. kot naš mladi kralj. Razumljivo je, da hoče narod ob tej priliki pokazati, kako je vso svojo ljubezen in svojo vdanost prenesel od velikega očeta na njegovega ljubljeneega sina.

Tudi naša vojska bo letos proslavila 6. september na posebno slovesen način.

V prestolnici bodo patriotska, kulturna in humanitarna društva organizirala velike manifestacije. Temu zgledu sledijo nacionalne organizacije tudi v drugih krajih naše države.

V Ljubljani je že več organizacij povzelo iniciativo. Zveza kulturnih društev je na večerajšnji seji svojega glavnega odbora sklenila, da skliče

za sredo 28. t.m. ob 20. uri zvečer širši sestanek predstavnikov ljubljanskih nacionalnih društev in organizacij, kjer se bo sestavil skupen program za manifestantno proslavo kraljevega rojstnega dne.

S podobno iniciativo se javlja Organizacija jugoslovenske nacionalne omladine. Sokolstvo bo organiziralo proslavo po vseh svojih edinicah širom cele države in bo seveda sodelovalo tudi pri vseh skupnih nacionalnih manifestacijah.

Za Ljubljano so predvideni velika baklada, nastop pevskih zborov, slavnostna akademija itd. Mesto bo slavnostno razsvetljeno.

Na enak način se pripravljajo na čim bolj svečano proslavo kraljevega rojstnega dne tudi vsi drugi večji kraji.

Postopno podržavljenje ljubljanskega liceja

Država bo letos prevzela prvi in nato vsako leto le še po en razred — V Mariboru se ustanovi samostojna nižja deklška realna gimnazija

Beograd, 26. avgusta v. Minister prosvete je odobril predloge kr. banske uprave v Ljubljani glede postopnega podržavljenja mestne ženske realne gimnazije v Ljubljani in glede ustanovitve nižje ženske realne gimnazije v Mariboru.

Podržavljenje mestne ženske realne gimnazije se bo izvršilo postopoma na ta način, da se letos otvori prvi razred kot državni razred, ki bo spadal upravno začasno pod vodstvo ene izmed že obstoječih ljubljanskih srednjih šol. Država bo prevzela vsako leto na novo po en razred ter po nekaj profesorjev iz mestne službe. Prvi razred se letos otvori z dvema vzporednicama.

Nižja ženska realna gimnazija v Mariboru se formira z oddvojitvijo dosedanjih ženskih vzporednic od državne realne gimnazije ter bo tvorila v bodoče samostojen zavod.

Borba za podržavljenje liceja v Ljubljani je tako vendar le stopila v zaključni stadij in tudi pereče vprašanje ženske srednje šole v Mariboru je vsaj deloma rešeno. Že v prejšnji Narodni skupščini so se poslanci zavzemali za rešitev obeh teh dveh važnih prosvetno šolskih vprašanj. Akcija je bila v novi skupščini ponovljena. Posebno toplo se je zavzel za ugodno rešitev obeh vprašanj g. dr. Kramer v svojem govoru v senatu med proračunsko razpravo.

Fragmentsi z učiteljskega kongresa

Sarajevo, 26. avgusta. Poročali smo o vzornem poteku sarajevskega učiteljskega kongresa. Ker pa je skupščina ventila za mnoge upravljene pritožbe, je seveda tudi to pot bilo nekaj burnih prizorov. Vendar so v glavnem le koristili razčiščenju položaja v učiteljskem stanu. Med številnimi pozdravnimi brzojavkami je zbudila zlasti mnogo pozornosti prošnja številnih odpuščenih učiteljev iz Ohrida. Skupščina se je za nje toplo zavzela.

Poročilo verifikacijskega odbora je bilo sprejeto soglasno. Ko pa je bilo podano poročilo o delu udruženja in zlasti se glavne uprave, se je prijavilo takoj 21 govornikov, med njimi noben Slovenec. Pretežna večina govornikov, iz vseh predelov države je prikazovala obupno sliko iz časa pred petomajskimi volitvami. Mnogi učitelji so bili premeščeni, nekateri zato, ker so se zamerili posameznim kandidatom. Kar je učiteljev kandidiralo na Jevtičevi listi poleg drugih kandidatov, so bili prikazani kot protidržavni anacionalni elementi. Res žalostna slika izražanja učiteljskega in političnega kortestvo! Zato je upravičeno omenil neki delegat, naj bi skupščina proglasila v »počastitev teh žrtve tridevni molke« na mesto, da se obnavljajo črni spomini na dobo Jevtičevega režima in njegovih pomagačev. Razumljivo so bili klici po depolitizaciji šolstva.

S številkami so bili podprti tudi dokazi, kako izgubila učitelj ugodnosti in prejemke, ki mu jih je bil priznal zakon. Pogibelnji so tudi vpilvi iz lačnih vrst. Naveden je bil drastičen primer, kako je neki narodni poslanec vplival na šolskega nadzornika, da bi spremljal ocene učiteljev. Govornikom je pritrjevala vsa skupščina. Lakonično je pripomnil neki delegat iz Šumadije: Bodočnost države je v rokah učiteljskega, a usoda učiteljskega je pred zadnjimi volitvami bila, žal, v rokah policije...

Mnogi, zlasti mlajši učitelji so kritični zrlali glavno upravo. Izkazalo se je, da so bile zadeve, ki so jih grajali, že pojasnjene v glasilu centrale, v »Narodni prosveti«. Žal, jo goviba od 20.000 čla. nov le 4.000 naročnikov. Predsednik je zatorej napovedal potrebo JUUeva na ročništva za vse članstvo JUU. Saj je tudi povezanost in informiranost slovenskega učiteljskega vidno narastala po zgo.

govinski skupščini v Novem mestu, kjer je učiteljski voditelj Engelbert Ganžl dosegel obvezno naročitev učiteljskega To varisa«. Sarajevska skupščina je ponovno naglasila pomembne uspehe slovenskega učiteljskega. Znani sociolog in pedagog Dragiša Mihajlovič iz Kragujevca je našlovolil pravcati »slavospjev« na Ernesta Vranca iz Maribora, ki je letos sestavil modern učni načrt za narodno šolo. Na črt poznajo v vsej državi, saj je bil v založbi JUU natisnjen tudi v cirilici, v srbohrvaščino ga je prestavil slovenski ro. Jak Anton Skala, načelnik v ministrstvu prosvete. Prav Vrančovo delo, je dejal Mihajlovič, je dokaz, da dajejo nove smernice in pobude le učitelji s terena, dočim akademije in univerze ne dajo praktičnih izsledkov in uspehov. Na teh ugotovitvah naj se deluje za napovedano spremembo učiteljske izobrazbe.

Za debato o poročilu glavnega odbora, ki je natisnjeno v debeli knjigi in nudi zanimivo sliko šolstva v vseh banovinah, se je drugi dan kongresa naknadno prijavilo še pet govornikov. Med njimi tu, di znani Gligor Čikara iz Siska, ki je v najhujšem nasprotju z zagrebško sekcijo JUU in njenim predsednikom Milojevičem, Ker so zamudili rok prijave, je skupščina na naknadne govornike odklonila. — Pri razpravi o blagajniškem poročilu je delegat z Ovečje polja sila goreče kritični, ziral posamezne postavke. Dvorana se je razburila, predsednik mu je zagrozil, da mu vzame besedo. Temperamentni mlad mož pa je apeliral na svoj krog delegatov v žaljivem tonu, zahtevajoč naj skupščina odzvame besedo — predsedniku... Nastal je tak trušč, da je moral mladi mož z odra. Hrup se je polegel ob dramatičnem prizoru, ko je prišel mladi mož spet ubogljivo na oder — na zahtevo po licijskega zastopnika je moral obljeb suk. njic — in je javno prošil predsednika oproščenja.

Nekdanji hudi opozicionalci so priznali štednjo nove uprave in upravičeno proračunskih postavk. Pri glasovanju se je proti bilanci in proračunu dvignila le ena rečca legitimacija. Glasovali smo namreč z dviganjem delegatskih izkaznic, da ni bilo vmešavanja neodgovornih. In to je bila prava slika sloge, v kakršni je potekel ves kongres.

Jože Zupančič.

Ameriški protest v Moskvi

Washingtonska vlada protestira proti vmešavanju Kominterne v ameriške notranje zadeve

Moskva, 26. avgusta. d. Ameriški poslanik v Moskvi Coolitt je izročil večeraj v komisarjatu za zunanje zadeve protestno noto svoje vlade proti komunističnemu vmešavanju v ameriške notranje zadeve. Vlada Zedinjenih držav svari v noti pred resnimi posledicami, če bi sovetjska vlada ne mogla ali ne hotela one, mogočiti v bodoče tako vmešavanje. Pro. test se sklicuje na sklepe Kominterne, o katerih trdi, da pomenijo kršitev do. govora med Rooseveltom in Litvinovim od 16. novembra l. 1933. Med drugim pravi da sovjetski vladi ne morejo biti neznanji cilji komunistične internacionale, kakor ji je tudi dobro znan potek zadnjega kongresa Kominterne. Ameriška vlada smatra, da ji ni potrebno naštevati imena ameriških komunistov, ki so se udeležili kongresa Kominterne, ker morajo biti dobro znana sovjetski vladi, saj jim je izdala dovoljenje za prihod v Rusijo.

Washington, 26. avgusta. AA. V političnih

nih krogih izjavljajo, da bi nezadovoljni odgovor sovjetske vlade na protest ameriške vlade zaradi udeležbe ameriških komunistov na kongresu Kominterne in podobnih pojavov utegnil imeti zelo neugod. ne politične posledice. Listi naglašajo, da je treba ameriško noto Moskvi o komunističnem delovanju smatrati za mnogo resnejšo, kakor so običajni diplomatski protesti. V zvezi s tem navajajo, da je predsednik Roosevelt prišel do prepričanja, da ni dosežena še nobena izmed koristi, ki jih je Washington pričakoval od priznanja Sovjetske Rusije.

Tudi Japonska se oglaš

Tokio, 26. avgusta. AA. Doznava se, da se bo tudi Japonska pridružila ameriški protestni noti v Moskvi in da bo poslala slično protestno noto zoper protijaponsko propagando komunističnih organizacij.

Orkan v severni Italiji

Nad Milanom, Turinom in Genovo je divjalo silno neurje, ki je povzročilo ogromno škodo — Pet človeških žrtev

Milan, 26. avgusta. d. Nad Ligurijo, Lombardijo in Piemontom je v noči od sobote na nedeljo divjal strašen vihar, ki je zahteval precejšnje število človeških žrtev in napravil ogromno materialno škodo. Posebno je bila prizadeta Genova, kjer je vihar napravil mnogo škode v luki.

Nad pristaniščem je divjal vihar s tako silo, da je prevračal železniške vagonne in jih pognal v morje. Skoraj docela je razdeljal pristanišče za vodna letala. z več hiš je odnesel cele strehe, nekaj skladišč v luki je popolnoma razdeljal in porušil je tudi veliki leseni most. Od pomolov je odtrgal več velikih parnikov, med njimi tudi eno izmed največjih italijanskih potniških ladij »Conte di Savoia«. Šele celemu brodogradništvu se je posrečilo spraviati parnike v letih h pomolom, na katere so jih znova pri-

čvrstili. Zaradi viharja se je v mestu 5 oseb smrtno onesrečilo, nevarno ranjenih pa je okrog 30 ljudi.

Na železniški progi med Genovo in Ventimiglio so imeli vlaki velike zamude, ker so bili tiri na več krajih izpodkopani. Posebno hudo je bilo razdejano brzojavno in telefonsko omrežje. Med Turinom in Genovo je udarila strela v stroj nekega brzojavka.

V Milanu se je utrgal oblak in je voda preplavila cele dele mesta. Zlasti je vdiral v kleti in so morali gasilci intervenirati v 200 primerih. Silne nalive so imeli tudi drugod. V Turinu so se ceste hkratu spremenile v hudournike in je voda napravila po trgovinah in lokalih mnogo škode. Vse reke so hudo narastle.

Agrarna reforma na Madžarskem

Budimpešta, 26. avgusta. d. Madžarskemu parlamentu bo meseca oktobra predložen zakon o agrarni reformi, s katerim bodo znatno okrnjena ogromna veleposvetva madžarskih aristokratov. Aristokrati in nekaj drugih premožnih rodbin imajo v svoji posesti 6,5 odstotkov cele površine v državi. Razen tega imajo ogromna posestva tudi mnoge velbanke. Z agrarno reformo

bodo prizadete predvsem aristokratske družine Esterhazy, Palfy, Festetics, Karolyi, Andrássy, Zichy in drugi. Družina Esterhazy ima danes v lasti 400.000 oralov zemlje, knezi Palfy 100.000, knez Jurij Festetics 120.000 i t. d. Po novi agrarni reformi bodo smela veleposvetva obsegati samo 3.000 oralov, vendar pa se bo smela izvesti agrarna reforma na posameznih posevstvih šele 10 let po smrti sedanjega lastnika. Od agrarne reforme bodo izzeta posestva cerkev, obširne latifundije škofov in samostanov.

Naši kraji in ljudje

Obisk rumunskih novinarjev

Danes bo prvič obiskala Ljubljano večja skupina najuglednejših rumunskih novinarjev, ki tvorijo delegacijo za sestanek Tiska Male antante na Bledu. Delegacija šteje 15 gospodov in 6 dam in bodo nekateri njeni člani prispele v Ljubljano že danes zjutraj z ekspresnim vlakom ob 7.55, vsi ostali pa z brzovlakom ob 9.37. Vodja delegacije je g. Jon Dragu, direktor presbira pri rumunskem ministristvu zunanjih zadev. Tudi ostali člani delegacije zavzemajo ugledne položaje v rumunskem javnem življenju in vsi so na vodilnih mestih pri največjih rumunskih listih in časopisnih ustanovah. Tako je g. Baduca šef oddelka za turizem pri rumunskem presbira, g. Sandulescu predsednik novinarskega sindikata v Bukarešti ter predsednik rumunskega nacionalnega komiteta Tiska Male antante, direktor »Universala«, g. Popesco je bivši državni podtajnik in narodni poslanec, člani rumunskega parlamenta pa so še trije drugi udeleženci ekskurzije.

Ugledni gostje si bodo v spremstvu ljubljanskih poklicnih tovarišev in predstavnikov ljubljanskega tiska ogledali mesto, ob 13. pa bodo imeli obed v srebrni dvorani hotela Uniona. Ob pol 16. se bodo odpeljali na Bled. Odlične goste iskreno pozdravljamo, ter upamo, da bodo Ljubljano ohranili v lepem spominu.

Režiser Ferdo Delak

Ustvarni referent naše radijske postaje, je 24. t. m. dosegel na akademiji Mozartum v Salzburgu režisersko diplomu, ki pravi, da je režiser Ferdo Delak napravil vse potrebne izpite in v praktični režiji izkazal prav izredne uspehe. Diplomsko delo, ki je obsegalo tri ekspezoje in sicer režijo radijske igre, zvočnega filma in moderne drame, je dokazalo Delakovo izredno bogato znanje in izredne sposobnosti na področju radijske igre, zvočnega filma in moderne drame. G. Delaku k njegovemu uspehu naše iskrene čestitke!

Mornarske priprave

na velesejmu

Jadranska razstava od 5. do 16. septembra na ljubljanskem velesejmu bo po svojem obsegu in bogastvu največja dosedanja pomorska razstava v naši državi ter bo prikazala nacionalno, kulturno, obrambno in gospodarsko življenje na našem Jadranu. Z dovoljenjem ministristva za vojsko in mornarico bodo sodelovale na razstavi vse enote naše vojne mornarice. Obiskovalci jadranske pomorske razstave bodo imeli priložnost seznaniti se z razvojem in močjo naše vojne mornarice in živjeti se v romantično mornarskega življenja.

Nič manj ne bo zastopana trgovinska mornarica, ki bo pokazala razvoj ju-

goslovenske paroplovbe v zvezi s prometom na Jadranu in v inozemstvu. Vse naše paroplovne družbe so se potrudile, da pokažejo na jadranski razstavi v Ljubljani moč svojega brodivja. Že mnogostevilni modeli vojnih ladij in jadrnic bodo morali zadovoljiti želje vsakega obiskovalca. Posamezni oddelki te razstave bodo pokazali, kako Jadranska straža s svojo organizacijo širi pomorstvo, pokazali bodo nekdanjo slavo slovanskih mornarjev na

Jadranu, zemljepisje in oceanografijo, meteorološke pojave, podzemeljske pečine, živalstvo in rastlinstvo, folkloristiko, likovno umetnost, tujski promet, gospodarstvo, industrijo, obrt in trgovino in naposled bogato izbero morskih živali v posebnih akvarijih.

Obiskovalci imajo pravico do 50% nega popusta na vseh železniških in paroplovnih progah od 31. avgusta do 16. septembra na poti v Ljubljano in na povratku od 5. do 21. septembra.

Ciril - Metodov dinar

Pobuda JNAD Jadrana vsem nacionalnim društvom

Od vsega početka Ciril-Methodove družbe je bila narodna akademska omladina njena avantgarda. Vzor požrtvovalnosti je pred vojno pokazala omladina, zbrana okrog blagopokojnega dr. Gregorja Žerjave. Ona je dvignila našo šolsko družbo na čit, poglobila je delo zanjo med narodom, žilavo se prizadevala, da zagotovi družbi vir dohodkov in da z nje izrasejo šolske trdnjave v ogroženih krajih. Tujec je kradel kos za kosom svete zemlje, kupoval je duše, vzgajal janičarje. Žilavost takratne omladine je vnesla borbenega duha v vse vrste Ciril-Methodarjev in naš odpor je bil za številno tako majhen narod naravnost občudovanja vreden.

Ciril-Methodova družba se ni preživela kakor mnogi napačno mislijo. Potrebna nam je, kakor nekoč, in požrtvovalnosti zahteva od nas v isti, če ne še v večji meri kakor pred vojno. Dolžnost omladine je, da spet koraka v prvi fronti. Razveselivo je, da je tako. Posebna akademska sekcija v družbi prevzema naloge, ki jih ona najlažje zmora. A tudi ostala nacionalna omladina hoče letos izkazati svojo

vzmeto za šolsko družbo jubilatko.

Na svoji seji v soboto je odbor jugoslov. naprednega akad. društva »Jadrana« sklenil izvesti v svojem krogu nabiralni »Ciril-Methodov dinar«, ki bo ostal gotovo tradicionalen.

S tem sklepom, ki ne bo samo gmotnega, temveč zlasti tudi moralnega pomena, hoče »Jadrana« prispevati k oživljenju dobe, ko je bila naša nacionalna omladina najbolj navdušena sodelavka CMD. Vsak Jadranaš nekaj — po svojih zmožnostih — in zamisel bo dosegla svoj namen!

Sodimo, da se bo jugoslovenska omladina na ta način lepo oddolžila svoji nacionalni dolžnosti ob pomembnem, zlatem jubileju CMD. S tem je sprožila pobudo za uvedbo nabiralnega Ciril-Methodovega dinarja v vseh naših nacionalnih organizacijah. Zavedamo se, da s pozornostjo, izkazano Družbi sv. Cirila in Metoda, dejansko prispevamo k reševanju težkih nacionalnih problemov in izkazujemo hvalečnosto fihim vztrajnim narodno-obrambnim delavcem, ki tudi v današnji dobi ne klonijo s svojim optimizmom in požrtvovalnim idealizmom.

Mednarodni letalski kongres v Dubrovniku

Na letošnjem kongresu bo ugotovljeno, komu pripada slava svetovnega letalskega prvenstva

Zagreb, 26. avgusta.

Kakor znano, se bodo 6. septembra v Zagrebu zbrali predstavniki kakih 20 narodov, ki bodo prisostvovali teknam naših vojnih letalcev na rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. potem pa odpotovali v Dubrovnik na jubilejni kongres Mednarodne zrakoplovne federacije.

Ta federacija je bila ustanovljena že leta 1906 ob sodelovanju Francije in Nemčije. Pozneje so v njo pristopile tudi druge države. V predvojni dobi federacija ni mogla vršiti svojih glavnih nalog v pogledu zblizevanja narodov, pač pa se je ta namen začel pozitivno udelejevovati v povojni dobi in je zaradi tega veliko važnejša 15-letnica uspešnega propagiranja miru in narodnega zblizevanja kakor pa 30-letnica ustanovitve zrakoplovne federacije.

Danes je v federaciji včlanjenih 34 držav in se vsako leto kongresi vršijo v kaki drugi državi. Lani je bil kongres v Washingtonu, katerega se je udeležil kot naš delegat direktor Aero-puta in podpredsednik aeroklubov »Naša krilca« g. Tadija Sondermayer. Na washingtonskem kongresu je bil sprejet sklep, da se bo prihodnji kongres vršil v naši državi in našem:

delegatu je bila poverjena njegova organizacija. Da bi imeli kongresisti najboljše priliko spoznanja naših prirodnih krasot, je bil za sedež kongresa določen Dubrovnik.

Na kongres bo prišlo okrog 80 delegatov pod vodstvom predsednika federacije, rumunskega princa Bibescu. Na kongresu bodo dalje generalni tajnik federacije in predsednik francoskega aerokluba Tisendier, podpredsednik aeroklubov Velike Britanije O. Gormen, predstavniki aeroklubov Švice, Nizozemske, Belgije, USA, Poljske, Českoslovaške, Bolgarije, Avstrije, Švedske, Egipta, Španije, Italije, Litve, Grčije, Norveške, Turčije, Rumunije in celo Japonske. V Zagreb in potem na kongres v Dubrovnik prideta tudi slavni letalec Bleriot, ki je prvi preletel kanal La Manche, in proslavljeni nemški letalec von Gronau.

Naš aeroklub, ki mu predseduje Nj. Vis. knez namestnik Pavle, je poskrbel da bodo ugledni gostje v naši državi popolnoma zadovoljni. Sam knez-namestnik posveča veliko skrb kongresu, ki ga bo otvoril njegov zastopnik. Država je udeležencem kongresa odobrila brezplačno vožnjo, osvobodila jih je raznih taks ter o tem že izdala potreb-

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

Franz Josefove

grendice

Registrirano od ministristva za soc. politiko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Kulturni pregled

Ravnatelj Julij Betetto pri Abrahamu

Dne 27. avgusta 1887, se je rodil v hiši uglednega ljubljanskega obrtnika v Florijanski ulici sedanji ravnatelj drž. konservatorija v Ljubljani in najodličnejši slovenski koncertni in operni pevec Julij Betetto.

V svojih mladih letih je dovršil ljubljansko realko (l. 1903), poleg tega je študiral solopetje z vso vnemo in izredno ambicijo pri mojstru Hubadu, čigar najodličnejši učenec je bil. Kjerkoli se je v teh letih pojavil Julij Betetto, povsod je bilo mnogo lopega petja. Če si takrat iskal kvartet ali oktet in prido, bil za to Betetto, je bilo prav gotovo, da so se zbrali okoli njega takrat najbolj znani pevci. Zgodaj je nastopal kot solist na velikih koncertih naše Glasbene Matice in prav tako se je uveljavil na odru naše opere. V letih 1907—1909 je študiral s podporo svojih ljubljanskih prijateljev na dunajski akademiji, kjer je bil sprejet takoj v IV. letnik. Že drugo leto svojega dunajskega študija je bil sprejet kot basist-solist na dvorno opero, kjer je deloval z velikim priznanjem do septembra 1922. Poleg tega je v tej dobi sodeloval na raznih koncertih, predvsem pri izvedbah raznih velikih oratorijev, skih del. Z domovino je bil ves čas v žil. v zvezi, saj se je odzval z vsejšim veseljem povabilu Glasbene Matice ljubljanske ali tržaške ter sodeloval ob raznih pomembnih prilikah, dokler se ni jeseni l. 1922 odzval vabiju uprave Narodnega gle-

dališča v Ljubljani ter se stalno preselil v svoje rodno mesto. Z izjemo dveh se-

zon, ko je bil pozvan na državno opero v München, je pomno našega opernega in koncertnega udelejevovanja. Od decembra

l. 1934 dalje je naslednik svojega velikega mojstra in učitelja Mateja Hubada ter vodi z večjo roko in finim umetniškim čutom naš najvišji glasbeni zavod, drž. konservatorij v Ljubljani.

Petdesetletniku Juliju Betetto najkrajše, neje šeststajno danes vsi številni njegovi prijatelji, občudovalci njegovega umetniškega udelejevovanja in številni njegovi gojenci, iskreno mu želijo, da je njegova umetniška pot tudi v bodoče tako uspešna in velika, saj je usmerjeno vse njegovo delovanje izključno le v glasbeno-kulturni podvig našega naroda.

Lope de Vega

Pred tremi stoletji, 27. avgusta 1635, je umrl v Madridu najslavnejši mož tedanje Španije, Lope Feliks de Vega Carpio. Stari zapiski pripovedujejo, da so ga počopali kakor kneza. Pogrebne svečanosti so trajale devet dni. Pogreb so vodili trije škofje in za krsto je korakala sto stotine duhovnikov in nič manj vojskavov in silkovitih opremah, kakor jih je slikal mojster Velasquez. Ves pompozni sijaj in blesk baročne Španije, v kateri je takrat še gospodovala sveta inkvizicija, je ožaril zadnji pot moža, ki je bil njen službeni pisatelj.

Slava Lope de Vega ni segala daleč preko groba. Kmalu po smrti je jel sedati prah na njegove neštete epise, in nekoč tako slavno ime so zasedčili drugič, zlasti Calderon. Lope de Vega se je izpremenil v literarnega mrljca, ki so ga vsi imenovali, a le redkokdaj je hotel čitati njegove epise. A teh ni bilo malo. V vsej svetovni književnosti ne najdemo

ne naredbe vsem finančnim in drugim oblastem. Pri Dubrovniku je že urejen poseben aerodrom, da bodo lahko tam pristajala letala gostov. Na letališču je urejena tudi meteorološka služba. Za soproge delegatov pa se bo brugal poseben odbor pod pokroviteljstvom Nj. Vis. knezinja Olge.

Zasedanje jubilejnega mednarodnega zrakoplovnega kongresa bo trajalo od 8. do 12. septembra. Po običaju, ki vada v federaciji, otvarja kongrese domačin in tako bo v Dubrovniku ta uloga pripadla zastopniku Nj. Vis. kneza Pavla, predsedniku našega Aerokluba. Za zastopnika je določen, kakor

znano, minister vojske in mornarice armijski general g. Peter Živković. Slovesna otvoritev bo dopoldne, popoldne pa bo že prva seja, na kateri bo poročal tudi naš delegat g. Sondermayer. Delo kongresa bo razdeljeno v štiri plenarne seje, zborovale pa bodo tudi posebne komisije za sportno in brezmotorno letanje ter za razne druge panoge zrakoplovstva. Posebno važna bo razprava o svetovnih rekordih in o kontroli nad njimi v velikih višinah. Na kongresu v Dubrovniku bo padla tudi odločitev, kdo je bil v pretečenem letu letalski prvak vsega sveta.

Zaščita pred napadi iz zraka

Skrbno pripravljena razstava na Zagrebškem zboru

»Bodi pripravljen!« se glasi geslo razstave, katero je priredil Mestni odbor za obrambo mesta Zagreba pred napadi iz zraka. Razstava je pripravljena v okviru zagrebškega velesejma, ki bo odprt od 31. avgusta do 9. septembra. Prvikrat je v naši državi prirejena taka razstava večjega obsega, da bi bile take razstave potrebne zelo pogosto, pri vsaki primerni priliki. Namen razstave je pokazati mešancom v Zagrebu in iz drugih večjih mest nevarnosti, ki nam pretijo iz zraka v primeru bodočih oboroženih spopadov.

Bodoča vojna bo aerokemijska, o tem so si že zdavnaj vsi strokovnjaki več ali manj na jasnem. Zračne ladje in letala bodo nosila grozoto napada na kraje in mesta v oza-

dju in pri tem bo najbolj trpelo civilno prebivalstvo, posebno še v velikih mestih. Najnevarnejše napadalno sredstvo bodo poleg eksplozivnih in požarnih plinskih bomb, ali pa sploh bojni strupi, ki jih lahko pušča letalo v obliki dežja na mesta večjega obsega.

Seveda bodo napadi te vrste zelo nevarni in usodepolni za onega, ki ne pozna na-

čina zračnega bojevanja, delovanja bojnih strupov itd., ker ne bo vedel, kako se braniti. Da bi bilo civilno prebivalstvo pravčasno in strokovno obveščeno, kako se naj ravna in kaj ima pričakovati ob bodoče vojne, da bi nadalje vedelo, kako se mora in s čim se mora braniti od zračnega napada, po zagrebški razstavi nazorno, brez velikih predavanj, pokazala vsakemu, kar ga zanima in česar še ne ve.

Strokovno izobraženi voditelji bodo tolmačili in vodili obiskovalce razstave, tako da bo vsak dobil na svoja vprašanja izčrpe odgovore. Vsak obiskovalec bo lahko šel skozi klet, ki je preurejena za zaklon pred bojnimi strupi in plini. Klet bo urejena popolnoma po vzorcu, kakor mora biti urejeno skrivališče za 10 — 15 ljudi. Vsak posestnik hiše in vsak gradbenik bo lahko videl, kako mora preurediti navadno klet v vsaki stanovanjski hiši, da bo ustrezala predpisom.

Maske, dihalni aparati, zaščitne obleke proti iperitu, razni modeli, originalne slike, fotografije, muhaze — vse to bo pokazalo jasno, kaj imamo in česa še nimamo: koliko moramo še narediti, da bomo lahko rekli mirne vesti: ne bojimo se napada iz zraka!

Za obisk razstave ni posebnih vstopnic in se ne pobira nobena posebna pristojbina. Za vse obiskovalce ZZ veljajo iste ugodnosti. Zato morajo obisk te razstave pripraviti posebno članom in voditeljem pomožnih čet in oddelkov v večjih mestih, ki so sicer gotovo že dosti čuli o obrambnih sredstvih, niso pa imeli priložnosti vse to videti. Iz Ljubljane v Zagreb pa tudi iz drugih slovenskih mest v Zagreb ni daleč in tudi olajšava pri vožnji omogoča, da si poceni ogledate Zagreb, pri tem pa se naučite marsičesa, kar vam bo zelo koristilo.

inž. M. A.

Zagate na cesti od Ljubljane do št. Vida

Ljubljana, 26. avgusta

Kakor kažejo vsa znamenja, tiaka na cesti od Ljubljane do št. Vida najbrž še dolgo ne bomo dobili. O vprašanju, ki je v ospredju vsega javnega zanimanja, je »Jutro« že ponovno pisalo, a vse prošnje da je treba ovire, ki se stavljajo izvedbi tako važne javne gradnje, brez odlašanja spraviti s poti so ostale zaman. Terenska sekcija za gradnjo ceste Ljubljana—Kranj je že pred več tedni dovršila načrte za rekonstrukcijo prvega odseka do št. Vida in jih poslala ministristvu. Ministristvo za javna dela je z odlokom 1. avgusta načrte odobrilo in odredilo, naj se dela na tem odseku razpišejo v skrajšanem roku 20 dni, še prej pa da je treba urediti v Malo. Železniško družbo zadevo tramvajске proge. Zaradi nove ureditve cestnišča bi bilo treba tramvajске tire od remize pa do konca prestaviti, kar bi podjetju naložilo okrog 2 milijona stroškov. Vodstvo družbe je že na konferenci, ki se je svoj čas vršila na banski upravi, priznalo svoje obveznosti do državne cestne uprave, a je obenem izjavilo, da nima razpoložljivih sredstev. MZD je skušala doseči, naj bi ministristvo iz fonda za javna dela kreditiralo potrebni znesek, a ministristvo prošnji seveda ni moglo ustreči, ker je fond namenjen samo za dela v javni upravni režiji.

Spričo težav, ki so s tem nastale, bomo po vsej priliki doživeli unikum, da bodo veliko moderno avtomobilsko cesto proti Bledu začeli graditi ne iz prometnega središča pokrajine, iz Ljubljane, temveč iz

podeželskega kraja onstran tramvajске proge. Terenska sekcija bo načrte za preložitve mednanskega klanca in za rekonstrukcijo ceste št. Vid—Jepra prihodnje dni predložila ministristvu, in ko bodo odobreni, se bodo dela po opravljeni licitaciji brez odlašanja pričela. Prav tako bo v doglednem času prišlo na vrsto tudi tlakovanje odseka od Sentjakobskega mostu pa do Bleiweisove ceste, ki ga bodo razpisali takoj, ko bo mestna občina urenila formalnosti glede na prispevek okrog 90.000 Din. Proga državne ceste skozi mesto, ki bo tekla po novem po Emonski, Aškerčevi in Groharjevi do Bleiweisove ceste, bo namreč po želji mestne občine tlakovana v širini 8 m namesto prvotno predvidenih 6, pa bo mestna občina kriła stroške za razliko. Emonsko cesto bodo tlakovali z asfaltnimi kockami, ostali del proge pa z granitnim betonom. Za razširitev ceste v projektiranem obsegu bo treba ob ustju Aškerčeve podreti staro Jelacinovo hišo, o katere nakupu se mestna občina pravkar pogaja z lastnikom. Vprašanje tramvaja pa se vtegne rešiti tako, da bo potrebna proga proti št. Vidu, ki je po njenih izjavah pasivna, opustila in bo ostal tramvajski promet samo do remize; do koder načrti terenske sekcije ne določajo v smeri ceste večjih izprememb.

Zakaj še niste član „Vodnikove družbe“?

mi njene službene moralke. Vse do pozne starosti se je Lope de Vega vojskoval s politnim skušnjavcem in mu pogosto podlegel, zaupajoč v poslednjo, dokončno zmago na vratih večnosti. Te milosti mu usoda res ni odrekala.

Oženil se je dvakrat. Kmalu po poroki s prvo ženo se je zapletel v ljubovjo z nekim hidalgom, zaradi česar so ga vrgli v ječo in izgnali iz Madrida. V klavrnem položaju izganjena soproga in občana se je zopet zatekel k vojakom. Po l. 1590. se je vrnil v Madrid, obnovil stike z v. sčito družbo, bil tajnik vojvode Arbe, markiza de Malpica in še nekaterih; v tem vihravem času ko se je zvezda njegove kariere vzpenjala kvišku, je izgubil prvo ženo in se oženil z drugo, kar ga ni motilo, da ne bi imel še potranekih razmerij, med drugim z omeženo izralko, ki mu je baje rodila enajmoro otrok.

V tem obdobju je že opozarjal naee kot dramatik. Pričeli so ga zanimati verski motivi, ki jih je zahtevala in dobro plačevala njegova pobožnajska okolica, v kateri so krvavo plamenlele inkvizitorske strasti. Po smrti druge žene se je tolikan pogotbil v teološka vprašanja, da so ga lahko l. 1614. posvetili v mašnika. Zvedavi življenjepisci pa so tudi v tej dobi njegovega življenja odkrili razne prigode, v katerih se vonj kadila meša z dišavami ženske spalnice. Nečak inkvizitorja dona Miquela postane »familiar del Santo Oficio« in celo sodeluje pri seziganju franciškanskega meniha, ki ga je inkvizicija pogonala na grmado. Obenem piše nabožne pesmi in verske drame: protislovja, ki so bila v tistem času tako vsakdanja, kakor so vsakdanje čudne zagate, v katerih se lovi sodoben človek; mi jih prav tako malo vidimo in prizna.

u Težak je tatinski krub, Te dni je policija aretirala mladega kmečkega fanta, ki je po rodu iz okolice Mirne peči na Dolenjskem in je dalj časa služil v Ljubljani za hlapca, pa je službo zavrgel, češ da pre malo plačajo, in je začel živeti, da sam bogve kako, kot hlapec je imel prav gotovo težko delo — nazadnje je vozil zemljo iz Ljubljane na novo pokopališko cesto pri Sv. Krištofu — pa se je tudi v kraji specializiral na same težke reči, Nekega jutra so ga zasačili, ko je pravkar skušal odnesti z voza na cesti železno dvigalo (»vintoc«). Ko so ga izročili stražniku, se je izgovarjal, da je prejšnji večer malo preveč pil, da je kar na travi zaspal in še zjutraj ni vedel prav, kaj se z njim godi. V rezultatu so se zadnji čas v Ljubljani v nenavadnem obsegu pojavile tatvine takšnih dvigal in policija sumi, da je bil njen novi znanec vztrajno in smotno na delu. Razen tega je fant pokradel po vsej priliki tudi nekaj vodnih črpalk in železnih cevi, tako da je imel kar precej velik promet s to vrsto težkega blaga.

— Usnatj mošnjček s skromno vsebino — dva ključka, komeček evinčnika in 75 par — je našel prijatelj našega lista včeraj dopoldne v Gledališki ulici blizu protestantske cerkve. Bržkone, ga je izgubila kakšna po delu hitca go. spodnja ali kak otrok. Mošnjček je lastnik na razpolago v našem uredništvu, ooba 4.

Iz Celja

— Zavarovalna dela na obrežju Savinje pri Podvinskem jezu. Poplavna katastrofa jeseni 1933 je na obrežju Savinje od mostu na Polzeli do Malih Braslovč povzročila ogromno škodo, Porušila je Podvinski jez in ogrozila most čez Savinjo na Polzeli. Zavarovalna dela ob mostu so končana. Na najbolj eksponiranih točkah razdirtega obrežja Savinje do Podvinskega jeza in še navzgor so obrambna dela v glavnem tudi že opravljena tako daleč, da je odstranjena največja nevarnost v primeru kakih novih poplav. Vsa dela so izvršena prav solidno. Zdej se dela na definitivni postavitvi novega Podvinskega jeza, za kar je letošnje nizko vodno stanje v strugi Savinje izredno ugodno. Prebivalstvo prizadetih občin Polzele, Braslovč in mejnih vasi, ki je bilo brez moči v obupu nad redno se pojavljajočimi nesrečami, gleda na ta dela z zadoščenjem in je hvaležno g. narodnemu poslancu Ivanu Prekoršku, ki je z velikim razumevanjem in ponovnimi posredovanji pri oblatvini uspel, da se je za bodočo odvrnila največja nevarnost in škoda za te kraje, kjer je razdirjiva voda prej neovirano trgala kos za kosom plodne zemlje.

— Konferenca celjskih socialistov. Novinar Fran Svetec v Celju sklicuje za nedeljo 1. septembra ob 9. v Celjski dom konferenco somišljenikov za ustanovitev socialistične zveze.

— Avtobusna koncesija Celje-Logarska dolina. Minister za trgovino in industrijo je ugodil predstavitvi mestne občine celjske in je izdal ponovno koncesijo za progo Celje-Logarska dolina. Zaradi izredne važnosti proge za razvoj tujskega prometa beležimo to vest z zadoščenjem in z zahvalo vsem korporacijam in posameznikom, ki so v borbi za to našo vitalno zahtevo odločno branili stališče Celja in vse Savinjske doline.

— Huda nesreča na Masarykovem nabrežju. V nedeljo okrog 19. ure sta šli 28 letna zasebna uradnica gdca Karolina Vestermajerjeva in trgovčeva hči gdca Karolina Ferjanova iz Celja na izprehod po Masarykovem nabrežju. Ko sta prišli pod železniški most, sta privozila od Voglanjske brvi po pešpoti, nasproti neki kolesar in kolesarka. Pod mostom je zavozila v gospodični in je obe podrla. Gospodična Vestermajerjeva si je zlomila desno nogo, gdca Ferjanova pa se je opraskala po licu in raztrgala obleko. Kmalu je prispel reševalni avto, ki je prejeljal gdco Vestermajerjevo v bolnišnico. Kolesar in kolesarka sta pobegnili, a neki moški si je zapisal evidenčni številki koles in na podlagi teh so ugotovili, da sta iz Zalca, imeni pa še nista znani.

— Viničar ga je obstrelil. V soboto popoldne je viničar v Kačevem vinogradu na Starem gradu ustrelil 34 letnega Adolfa Žvižaja iz Gaberja, delavca v Westnovi tovarni, očeta štirih otrok. Z lovsko puško ga e zadel v desno nogo in ga hudo poškodoval. Ranjenca so pripeljali z reševalnim avtomobilom v bolnišnico. Viničar se zagovarja s silobranom, Žvižaj pa trdi, da viničarja ni napadel.

— Kino Union. Danes ob 16.30 opereta »Ne boj se ljubezni« in zvočni tednik.

Iz Maribora

— Blagoslovitev začetnih del pravoslavne cerkve je bila včeraj v ponedeljek ob 6. zvečer. Blagoslovitev je izvršil prota Trbojevič ob navzočnosti velike množice pravoslavnih vernikov. Danes v torek bodo na Južnoslovenskem trgu zapele lopate. Iniciativo za gradnjo pravoslavne cerkve v Mariboru je dal prota Trbojevič že pred 14 leti, ko je bil premeščen v Maribor. Načrt za cerkev je izdelal znani beograjski arhitekt Korunovič, načrte za železobetonsko konstrukcijo pa ljubljanski vseučiliški profesor inž. dr. Miroslav Kasal. Cerkev bo dolga 32. široka 22, visoka pa 30 m. Krasilo je bo 5 kupol. Notranjost bodo krasili 4 monumentalni stebri, na katerih bodo postavljali 4 kupole. Gradbeni stroški bodo znašali okoli milijon in pol dinarjev. Upat. je, da bo cerkev prve dni decembra pod streho. Cerkev bo Mariboru v kras. Novemu božjemu hramu bo ime »Spominska cerkev Lazarica«.

— Gledališke novice. Radi vrzeli, ki je nastal z odhodom režiserja V. Skrbniška iz Maribora, je uprava gledališča zamislila gostovanje in v ta namen angažirala za redna gostovanja gledališkega igralca g. Kralja iz Ljubljane. Njegova gostovanja bodo redna in se bo vrzel v tukajšnjem gledališkem ansamblu na ta način izgledala.

— Lep uspeh ruških igralcev. V nedeljo popoldne so ob navzočnosti velike množice hvaležnih gledalcev uprizorili na letnem gledališču ruskega Sokola na prostem Vonnegerjevo »Vodoc«. Vprizoritev dela vrlim ruškim igralcem in režiserju g. Janku vso čast in smemo šteti ruske igralce v vrsto najboljših gledaliških družin. Tudi Mariborčani so prišli v velikem številu, med oddinjaki je omeniti tudi mestnega predsednika g. dr. F. Lipolda.

— Na prvi dekliški meščanski šoli bodo popravni izpiti v petek 30. t. m. ob 8. Vpisovanje bo 2. in 3. septembra od 8. do 12. in 15. do 17.

— Posestno gibanje. Posestnica Jožefa Jamnikova je prodala posestnici Julijani Domierjevi in zasebnici Mariji Markovičevi polovico stavbene parcele in stanovanjske hiše v Principovi ulici št. 4 za 65.000 Din; posestnica Marija Ortnerjeva je prodala stavbišče in stanovanjsko hišo v Koroški cesti št. 66 pregledniku finančne kontrole Mihaelu Suleku in zasebnici Neži Sekulčevi za 110.000 Din.

— Treba bo napraviti red. Po Magdalenškem parku se vozijo vsak večer kolesarji in ogrožajo sprehajalce ter dvigajo oblake prahu, kar je za mirne ljudi, ki iščejo v parku oddiha in dobrega zraka, neprijetna zadeva. Za vsa opozorila so doslej imeli kolesarji le gluha ušesa.

— Grozilna pisma tvorijo v poslednjem času v mariborski okolici posebno poglavje. Ljudje dobivajo grozilna pisma brez podpisa, v kateri se oznanja požar. Med drugim je prejelo te dni grozilno pismo tudi župnišče v Hočah in posestnik Peter Trenko iz Razvanja, ki je v sredo 21. t. m. takoj po prejemu grozilnega pisma zavaroval vse gorljive objekte. V noči na ponedeljek mu je gospodarsko poslopje pogorelo. V Razvanju je sedaj gorelo tri nedelje zaporedoma.

— Skoro pol milijona dinarjev globe. Finančna oblast je prišla na sled veliki tihotapski aferi. V tej zvezi sta bila obsojena J. R. iz mariborske okolice na 238 tisoč 999.50 Din. J. L. pa na 239.309.50 Din globe, skupno torej 478.309. Oba obsojenca sta se pritožila na finančno ministrstvo, odnosno na državni svet.

Iz Zagorja

— Občni zbor »Društva za varstvo otrok«. Pod tem naslovom je nedavno prinesla »Jutro« kratko poročilo o delu humanitarnega društva, izostali so pa nekateri darovalci, zato nam pošilja odbor točen seznam vseh darovalcev v letu 1934. Društvo so darovali: ministrstvo socialne politike 3.000 Din, občina Zagorje 3.000 Din, kraljevska ban. uprava v Ljubljani 2.500, zbirka trgovcev 2.800, TPD, 2.200, Delavska zbornica v Ljubljani 1.000. Rdeči križ v Zagorju 1.000, takratni predsednik narodne skupščine dr. Kumanudi 1.000, lokalni odbor II. rud. skupine 800, inž. Biskupski ravnatelj rudnika 300, g. Müller Viktor 100, g. dr. T. Zarnik 70, Stevni novič ob Vseh svetih 978 in članarina rednih in podpornih članov 1.303. Rdeči križ v Zagorju je podaril društvu tudi hranilno knjižico v nominalni vrednosti 1.630 Din. Vsem darovalcem se odbor v imenu revne dece najiskrenejše zahvaljuje in se nadalje priporoča, kajti spričo vedno slabših gospodarskih razmer v dolini bo revna mladina potrebna v bodoče veliko več podpor.

Iz Ptujja

— Združenje gostilničarjev priredi od 9. do 16. septembra v »Mladiki« servirni tečaj, ki je obvezen za vse natakarje, natakarice in za naraščaj. Vabljeni pa so tudi vsi člani Združenja. Tečaj bo eden prvih v Ptujju in se mora Združenje priznati vsa agilnost, ki jo kaže v napredku gostilničarstva.

— Spet 50 dinarski falsifikat. Te dni je prinesel na ptujsko pošto neki krojač iz okolice večji znesek. Uradnik pri blagajni je med denarjem zapazil petdesetak, ki je bil ponarejen in ga je zaplenil. Krojač je bil ta denar malo prej prejel od neke stranke za napravu obleke.

ŠOLSKE VESTI

Vpisovanje gojencev v glasbeno šolo Nar. Zel. glasbenega društva »Sloga« v Ljubljani bo v času od 2. do 7. septembra dnevno od 8. do 12. in od 15. do 18. v pisarni Glasbene šole v Ljubljanskem dvoru (Pražakova ulica). V ponedeljek 9. septembra bo razdelitev učnih ur in v torek, dne 10. septembra pričetek rednega pouka. Podrobnosti so razvidne iz oglasa, ki je razobešen v pisarni Glasbene šole ter v naši veži pred glasbeno dvorano.

Začetek šol. leta 1935/36 na narodnih šolah. Naknadno vpisovanje učencev (čenk) na vseh ljubljanskih šolah se vrši v ponedeljek, dne 2. septembra od 8. — 12., na manjšinski narodni šoli pa od 11. — 12. V torek dne 3. septembra bo šolska maša, v sredo 4. sept. se prične redni pouk.

Drž. II. dekliška meščanska šola v Ljubljani. Popravni izpiti bodo 30. in 31. t. m. ob 8. uri. Vpisovanje bo 2. in 3. septembra od 8.—12. in od 15.—18. ure. Vse podrobnosti so v letnem poročilu in na oglasni deski v šoli.

Na Državni tehniški srednji, delovodski, moški in ženski obrtni šoli v Ljubljani bo vpisovanje v prve letnike 2. in 3. septembra dopoldne. Vsa druga pojasnila se dobe na šolski razglasni deski.

Št. Vid nad Ljubljano. Ponavljajni izpiti na meščanski šoli se bodo vršili za 1. razred 29. t. m., za oslale razrede pa 30. t. m. vsakokrat od 8. do 12. Vpisovanje za novo šolsko leto bo dne 1. 2. in 3. septembra vsakokrat od 8. do 12.

Na drž. meščanski šoli »Miroslava Vilharja« na Rakeku se bodo vršili popravni izpiti 30. in 31. t. m. ob 8. — 12. Vpisovanje v I. razred bo 2. sept. od 8. — 12. in od 15. — 17. v vse štiri razrede pa 3. sept. od 8. — 12. in od 15. — 17. Starši se opozarjajo, da bodo vsa potrdila v redu, ker drugače je vpis nemogoč. Kaj je vse potrebno za vpis, je razvidno na zadnji strani izvestja za šol l. 1934 — 35. Natančno je vse objavljeno na šolski deski.

Gospodarstvo

Naša zunanja trgovina v juliju

Generalna direkcija carin je objavila podatke o gibanju naše zunanje trgovine v mesecu juliju. Dočim je v juniju naš izvoz nazadoval na 242 milijonov, se je v juliju zopet povečal na 305.8 milijona Din nasproti 293.3 milijona Din v lanskem juliju, tako da je bil letos za 4.3% večji nego lani; v primeri z julijem 1933. znaša povečanje 29%, v primeri z julijem 1932, ki je bilo najslabše leto pa beležimo letos povečanje za 77%.

Naš uvoz pa se je v juliju nekoliko povečal in je znašal 300.1 milijona Din nasproti 264.3 milijona Din v lanskem juliju in je bil torej nasproti lanskemu letu večji za 13.5%. Seveda pa je ta številka glede vrednosti uvoza še potrebna korektura, ker ni ločeno izkazano, koliko je v tem mesecu znašal uvoz zlata, ki ne spada v čisti blagovni promet. Po podatkih, ki jih objavlja generalna direkcija carin, je bila naša trgovinska bilanca aktivna za 5.7 milijona Din. Ker pa je tudi v tem mesecu Narodna banka prejela večje količine zlata, ki je bilo prej deponirano v Parizu, je najbrž vsota aktivnosti v resnici večja.

Gibanje naše zunanje trgovine v zadnjih mesecih je bilo naslednje (v spodnjih številkah je pri uvozu upoštevan tudi uvoz zlata, vse v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	saldo
april	368.2	325.5	+ 42.7
maj	297.3	369.1	- 71.8
junij	242.2	282.0	- 39.8
julij	305.8	300.1	+ 5.7

jan.-julij 1935 2080.8 2046.5 + 34.3
jan.-julij 1934 1882.9 2014.8 -131.9
jan.-julij 1933 1704.5 1532.3 +172.2
jan.-julij 1932 1544.3 1589.5 - 45.2

V prvih sedmih mesecih letošnjega leta je naš izvoz dosegel že vrednost 2081 milijonov in je bil za 198 milijonov ali za 10.5% večji nego lani v istem razdobju, za 376 milijonov ali 22% večji nego predlanskim in za 536 milijonov ali za 35% večji nego v prvih sedmih mesecih l. 1932, ko je bil naš izvoz najslabši. Kakor vidimo, se naš izvoz že tretje leto počasi toda stalno dviga in sedaj že za več nego eno tretjino presega izvoz v l. 1932. Po količini pa je povečanje še večje, kajti v prvih sedmih mesecih t. l. smo izvozili 1.858.500 ton blaga, v istem razdobju

Sklepi upravnega odbora Narodne banke

Včeraj dopoldne se je vršila napovedana seja širšega upravnega odbora Narodne banke. Seji so prisostvovali skoraj vsi člani. V zvezi z razpravo o kreditiranju denarnih zavodov od strani Nar. banke in po zaslišanju poročila guvernerja o njegovem uradnem potovanju v Zagreb in Ljubljano, je upravni odbor izrekel svoje soglasje, da se dajo denarnim zavodom olajšave, ki jih je guverner obrazložil na konferencah z zastopniki denarnih zavodov v Zagrebu, Ljubljani in Beogradu, Te olajšave so:

Denarnim zavodom, ki so pod zaščito, se lahko določijo za novo poslovanje posebni kontingenti za eskont, ki jim bodo omogočili liberalnejše plasiranje razpoložljivih sredstev od novih vlog v svrhu oživiljenja narodnega gospodarstva.

Denarnim zavodom se lahko odobrijo lombardna posojila v tekočem računu, Za druge komitente banke ostane tudi nadalje odobritev lombardnih posojil na osnovi zastavnice.

Denarnim zavodom od Narodna banka zamenjava srebrni denar za bankovce čeprav nima banka zakonske obveznosti za tako zamenjavo. S tem naj se odstrani jo tehniške težave z obtokom srebrnega denarja in vsako morebitno razlikovanje med bankovci in srebrnim denarjem.

Stanje Narodne banke

V poslednjem izkazu od 22. t. m. znanjuje Narodna banka dotok zlata in deviz v višini 2.5 milijona Din. Zlata in devizna podlage se je pri tem povečala za 16.2 na 136.9 milijona Din, dočim so se devize izven podlage skrčile na 13.7 na 220.9 milijona Din. Menična posojila so narasla za 5.9 na 1504.7 milijona Din. Lombardna posojila pa so ostala skoro nespremenjena. Obtok bankovcev se je skrčil za 10.2 na 4507.7 milijona Din, (lani ob istem času je znašal obtok 4105.7 milijona Din), obveznosti na pokaz pa so se povečale za 26.1 na 1349.4 milijona Din (žirovne vloge so popustile za 40.6 na 662 milijonov, obveznosti na pokaz po raznih računih pa so se povečale za 79.6 na 709 milijonov). Zlato in devizno kritje je znašalo 22. t. m. 30.03% (prejšnji teden 29.75%) samo zlato kritje pa je znašalo 27.95% (27.87%).

Gospodarske vesti

— Avansi na klirnske terjave. Narodna banka daje nadalje precej liberalnc avanse na klirnske terjatve v Nemčiji in sicer za 60% zneska avize (po 5%) medtem ko se v manjši meri, zlasti za izvoz sadja, vrši udi odkup. Na klirnske terjatve v Italiji pa daje Narodna banka avanse na bazi do 80% vrednosti avize s 5% obrestmi.

l. 1932 pa le 1.259.300 ton, tako da znaša povečanje v zadnjih treh letih 48%.

Izvoz lesa

Naš izvoz lesa, ki je v prejšnjih mesecih zaradi kritja italijanskih potreb v Vzhodni Afriki zavzel zelo velik obseg, je že v juniju nekoliko nazadoval, v juliju pa je nadalje popustil. Dočim smo v maju pri izvozu gradbenega lesa dosegli rekordno količino 9503 vagonov (lani v maju 7176), je izvoz v juniju popustil na 7929 vagonov (lani 7724), v juliju pa je znašal le 6255 vagonov (lani 6484) v vrednosti 54.8 milijona Din (lani 52.7). Tako smo prišli zopet približno na lanski nivo. Manjši pa je bil letos izvoz drv in je znašal le 858 vagonov nasproti 1361 vagon v lanskem juniju. Nadalje smo v juliju izvozili 300 vagonov oglja (lani 250), 22.200 železniških pragov (lani 55.300) in 65 vagonov izdelkov iz lesa (lani 394 vagonov).

Ostali izvoz

Izvoz pšenice je bil v juliju razmeroma slab in je znašal le 76 vagonov (lani 572). Tudi izvoz koruze ni dosegel lanske izredne količine, vendar je znašal 2775 vagonov (lani 4125). Precejšen je bil v juliju tudi izvoz tobaka, ki je znašal 25.6 milijona Din (lani 25.0) in izvoz konoplje, ki je dosegel vrednost 11.5 milijono Din (lani 3.3).

Pri izvozu živine opažamo dalje občutno nazadovanje, le izvoz svinj je letos zopet velik in smo v juliju izvozili 19.675 svinj (lani 7979) v vrednosti 22.6 milijona Din (lani 9.8). Nasprotno pa smo izvozili le 2.757 konj (lani 3124), 1888 glav govede (lani 4198), 1352 telet (lani 1584). Izvoz žive perutnine je bil nekoliko večji in je znašal 68 vagonov (63) v vrednosti 8.0 milijona Din (5.7). Prav tako je bil velik izvoz svežega mesa (zaklane perutnine), ki je znašal 74 vagonov (59) v vrednosti 10.1 milijona Din (5.4). Izvoz jaja, ki že leta in leta stalno nazaduje je bil letos v juliju nekoliko večji in smo izvozili 82 vagonov (lani 64) v vrednosti 7.4 milijona Din (lani 4.3). Velik je bil tudi izvoz surovih kož, ki je znašal 9.4 milijona Din (lani 3.5), nadalje izvoz cimenta, ki se je dvignil na 8.0 milijona Din (5.8), izvoz bakra, ki je znašal 29.8 milijona Din (25.5) in izvoz rud, ki je dosegel vrednost 17.1 milijona Din (10.8).

— Ugodna hmeljska letina v Nemčiji. V nasprotju s Češkovošavsko bo Nemčija imela letos ugodno hmeljsko letino. Po vseh letih v Nürnbergu je bilo vreme v zadnjem času zelo ugodno in je verjetno da bo pridelek v Nemčiji dosegel 200.000 stotov, kajti o nekaterih okoliših pričakujejo letos skoro dvakratni lanski pridelek.

— Razstava male obrti na letošnjem jesenskem Ljubljanskem velesejmu od 5. do 16. septembra, ki jo priredi banovinski urad za pospeševanje obrti bo nameščena na zunanji strani paviljona E. Tu bo razstavila naša mala obrt, ki ji je predvsem nuditi priložnost, da pridobi nova naročila in zaposlitve ter si tako opomore.

— Razstava izdelkov iz volne angorskih kunccev na letošnji jesenski velesejmski prireditvi od 5. do 16. septembra bo pokazala la obiskovalcem, kaj vse se da napraviti iz volne teh kunccev. Angorska volna uživa svetovni sloves zaradi svoje izredne kakovosti in uporabnosti. Žal je pri nas reja teh kunccev šele v razvoju. Razstava bo prva te vrste pri nas.

— Konkurz je bil razglašen o imovini Karla Žnidaršiča trgovca z mešanim blagom na Bločičah pri Rakeku, pošta Grahovo (konkurzni upravitelj Viktor Poznik, javni notar v Ložu, prvi zbor upnikov 5. septembra ob 10. v Ložu, prijava terjatev do 1. oktobra, ugotovitveni narok 10. oktobra.)

Borze

26. avgusta

Na ljubljanski borzi sta se okreplili devizi na Amsterdam in London, medtem ko je oslabela deviza Trst. V privatnem kliringu so se avstrijski šilingi okreplili na 8.42—8.52. Na zagrebškem privatnem kliringu so se trgovali avstrijski šilingi po 8.44, grški boni po 33.85, angleški funti po 235.3850 in španske pezete po 5.5250. Na zagrebškem efektne tržišču je ostala Volna škoda v glavnem neizpremenjena. Za kazo se je trgovala po 370, za september pa po 370.50. Nadalje so bili zaključki v 7% Blairu po 72.50 in 8% Blairu po 81.50.

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2953.16—2967.75
Berlin 1752.05—1765.93, Bruselj 734.13—739.24, Curih 1424.22—1431.29, London 216.26—218.32, Newyork 4320.73—4357.04, Pariz 288.50—289.94, Praga 180.91—182.02
Trst 356.81—359.90, Varšava 824.13—830.63
Curih, Beograd 7, Pariz 20.26, London 15.2250, Newyork 306, Bruselj 51.60, Milan 25.10, Madrid 41.95, Amsterdam 207.3750, Berlin 123.10, Dunaj 57.75, Stock.

holm 78.50, Oslo 76.50, Kobenhaven 68, Praga 12.71, Varšava 57.95, Atene 2.92, Bukarešta 2.50.

Effekti

Zagreb, Državne vrednote: Volna škoda da 370—372, za avg.—sept. 370—372, za dec. 372 bl., 7% investicijsko 80.50—82, 7% stab. 80—83, 4% agrarne 46 den., 6% beguške 64—64.75, 7% Blair 72.50—73.75, 8% Blair 81—81.25, 7% posojilo DHB 75—80; delnice: Narodna 5800 den., PAB 233—235, Trbovlje 95—105, Sečerača Osiček 120 bl., Isis 50 bl.

Beograd, Volna škoda 371.25—371.50 (371—371.50), za okt. (371.50), za nov. (371.25), 7% stab. (81.50), Narodna banka 5880 den., PAB 233.50—234 (233), 7% investicijsko 82—83, 8% Blair 80.25—81.50 7% Blair 72.25 den., 7% posojilo DHB 75.25 den., 6% beguške 66.50—67 (65.50—67), za okt. (67).

Dunaj: Trboveljska 11.30, Alpina - Mont. 11.65.

Blagovna tržišča

ZITO.

+ Chicago (26. t. m.) Začetni tečaji: pšenica: za sept. 89.8750, za dec. 91.8750, za maj 93.75; turščica: za sept. 75.1250, za dec. 66.75, za maj 68.1250.

+ Winnipeg (26. t. m.) Začetni tečaji: pšenica: za avg. 87.25, za dec. 86.

+ Novosadska blagovna borza (26. t. m.) Tendence je prijazna. Pšenica: sremška in slavonska, 78 kg 115; banatska 78/79 kg 122; baška, 78/79 kg 123; gornjebaška in gornjebanatska, 79 kg 125; ladja Plesa, 79 kg 131; ladja Begej, 79 kg 129; baška, banatska in baranjska, ladja Dunav 78 kg 128; sremška, 77-78 kg 121.50.

Rž: baška 110 — 112.50, Ječmen: baški in sremski novi 120 — 122.50 Oves: sremški in slavonski 104 — 106. Koruza: baška in sremška 92 — 93; banatska 89 — 90. Moka: baška in banatska »Og« in »Ogg« 190 — 210, »2« 170—190, »5« 150—170, »6« 190 — 150, »7« 110 — 120, »8« 97.50 — 102.50

Otrobi: baški, sremski in banatski 87.50 — 90.

Sport

Službene objave LNP

Dopis Mladice od 21. avgusta za odigranje dveh mednarodnih tekem 24. in 25. avgusta v Celovcu z Atletiksport - klubom se odstopi JNS.

Vzamejo se na znanje dopisi: Cakovečkoga SK, od 17. avgusta Reke, Ljubljana od 21. avgusta, Korotana, Ljubljana št. 97 od 20 avgusta, Atletik SK, Celje od 14. avgusta, Sora, Škofja Loka od 19. avgusta, zapisknika O. O. Maribor od 20. avgusta in O. O. Trbovlje od 19. avgusta.

Kazenskem odboru se predajo igralci: Perko Danijel, Mars zaradi prestopka na pokalni tekmi Mars - Slovan 18. avgusta v Ljubljani, Bujanec Stjepan, Gradjanski, zaradi prestopka na prijateljski tekmi Mura-Gradjanski 18. avgusta v Murski Soboti, Škrij Janez, Sora Hribar Jože, Korotana, Ljubljana, oba zaradi prestopka na prijateljski tekmi Korotan - Sora 15. avgusta v Ljubljani s takojšnjim suspenzom za igralca Finžgar Rudi, Sora in Sarič Franjo, Gradjanski, prvi zaradi prestopka na prijateljski tekmi Mura - Gradjanski 18. avgusta v Murski Soboti, drugi pa zaradi prestopka na prijateljski tekmi Korotan - Sora 15. avgusta v Ljubljani.

Sodniško poročilo g. dr. Brandla o odigra, ni prijateljski tekmi Cakovečki — Varaždinški 15. avgusta se odstopi Z. N. P. Zagreb. Upravnemu odboru se predlaga za sprejem v članstvo SK Brod, Št. Vid, ker je v redu odigral obe predpisani poskusni tekmi. Tajnik II.

seja k. o. dne 22. VIII. 1935

Navzoči: Kralj, Salamon, Galof, Strah-Bucik, Slanovec, Pokovec, Sancin.

Kaznuje se: Po § 36 k. pr. Zupančič Franc in Perovič Josip, Sloga - Lj. z enomesečno zabrano vsake sportne funkcije.

Po § 18 k. pr. Kralič Hinko, Olimp, s 14-dnevno, Janežič Karel, Atletiki, s 7-dnevno, in Golinar Ivan, Rapid, s 14-dnevno zabrano igranja, Golinarju se vsteje suspenz in je kazen s tem prestana.

Gramofonske plošče - v arhiv!

Izpodrinil jih bo blattnerofon, zvočni robot modernega radia

Češkoslovaški radio si je pridobil dragocnega sodelavca, ki ga je tudi že postavil v obrat. Gre za najmodernejšo aparaturo, ki je sposobna skoraj v vsakem oziru nadomestiti gramofonsko ploščo in ki zmore tudi več nego ta.

Znano je, kakšno ulogo ima gramofonska plošča za radiofonijo. Postala mu je neobhodno potreben pripomoček tako kot posredovalka za zabavno, kakor plesno muziko, za zvočne montaže, posnemanje živalskih glasov, oddajo raznih signalov, oddajo vokalne muzike, predavanj, historičnih in literarnih dogodkov i. t. d. Premnogo je umetniških in vsakovrstnih drugih dogodkov, reportaž i. t. d., ki so jih snemali enostavno na gramofonske plošče in jih oddajali potem po radiu.

Ta metoda pa ima velike nedostatke. Pred vsem omogoča gramofonska plošča samo posnetke do kvečjemu 4 minute, novejšje soicer še mnogo več, a te še niso prišle v promet. Dogodke, ki trajajo dalj časa, recimo kakšno predavanje ali operno predstavo, pa so morali snemati na celo vrsto plošč - in to ni niti lahko, niti poceni. Ne glede na to, da gramofonski posnetki nikoli

nimajo popolnoma naravne čistosti glasu.

Vsi ti nedostatki so postali s pomočjo »blattnerofona«, kakor se imenuje po svojem izumitelju inž. Blattnerju nova aparatura, stvar, ki spada v preteklost. To je cel kompleks snemalnih, transportnih in oddajnih naprav z ojačevalci in drugimi prevejanimi izumi moderne električne zvočne tehnike. Zvoki se snemajo na komaj tri millimetre širok, toda zelo doig jekleni trak, ki teče skoraj z brzino 2 m na sekundo. Zvok se vtisne na ta trak v podobi močnejših ali šibkejših magnet-skih vtisov, ki na traku ostanejo in jih je potem mogoče reproducirati z nihajočimi opni, ki ustrezajo nihajem sprejemnega mikrofona. Velika prednost pa je ta, da je mogoče jekleni trak vsak čas odmagnetizirati, zvočne vtise na njem torej nekako izbrisati in ga uporabiti potem za novo snemanje. Tudi so zvoki z jeklenega traku dosti čistejši nego z gramofonskih plošč.

Da je mogoče s kilometrsko dolgim trakom snemati in reproducirati do pol ure dolge in še daljše dogodke, se razume samo po sebi. Tako je mogoče

brez prekinitve predvajati cela dejanja oper, daljše govore in predavanja, poleg tega pa postane oddaja neodvisna od ure uprizoritve ali predavanja. Mogoče je namreč snemati recimo kakšno opero ob času, ko se ta vrši v gledališču, radio pa jo potem oddaja, kadar hoče. Prav tako je mogoče sprejemati montaže z vso udobnostjo in z mirom, potem pa se da to in ono na traku še popraviti.

Blattnerofon ne more gramofonske plošče nadomeščati prav za prav samo v enem oziru ali pa le z velikimi stroški, kajti jekleni trak seveda ni baš poceni. To tedaj, če gre za shranitev posnetka za arhiv. Tudi če bi stroški ne imeli nobene uloge, je še vprašanje, koliko časa je mogoče posnetek na traku ohraniti nepopačen. V tem pogledu imamo še premalo izkušenj.

1600 prašičev in 80 miligramov hormona

Hormone, tiste čudežne izločine naših žlez, ki imajo vsakovrstne žiljenjske važne funkcije, urejajo našo rast, sestavo krvi, utrip, spolne funkcije i. t. d., pridobiva znanost, kakor znano, v zadnjih letih deloma že v večjih količinah na umeten način, z dolgotrajnimi kemično-tehničnimi procedurami. Za večino med njimi pa ne vedo niti prave sestave in so jih primorani pridobivati po starejšem načinu iz živalskih žlez. Kako zamudno je takšno delo, je najbolje razvidno iz tega, da so iz žlez možganskega pojalsjaka 1600 zaklanih prašičev v najnovejšem času pridobili komaj za 80 miligramov, 80 ti-sočink grama hormona kot bel prašek. Seveda pa ima tudi ta neznačajna količina naravnost neverjetno učinkovitost. S to množnico je mogoče vrniti zdravje, ki ga moti neredno izločevalno delo njih lastnih žlez, stotinam bolnikov.

Rogersov nagrobni napis

V Ameriki še ne vedo, da—li bodo filmskega komika, politika in časnikarja Waila Rogersa, ki se je smrtno ponesrečil na poletu s slovitim letalcem Postom, pokopali z vsem pompom ali pa ga pokopljejo na tihno, kakor si je sam želel na pokopališču njegovega rodnega kraja v Oklahomi. Gotovo pa je, da mu vklešajo men napis, ki ga je lansko leto sam navedel v nekem predavanju po radiu: »Tukaj počiva, ki se je smejal smejal nad večino ljudi in ni sovražil nikogar.« —že sedaj se veselimo tega napisu in ne morem pričakati, da umrem,« je takrat dodal Rogers.

„Skrijte se v grmovje!“

Prva odredba abesinske vlade za primer zračnih napadov

Abesinska vlada je te dni razglasila svoj prvi ukrep za primer zračnih napadov na njeno ozemlje. Ukrep je bil razglašen v cesarjevem imenu. V splošnem se ukrep drži evropskih načel za obrambo pred zračnimi napadi. Prilagojen pa je abesinskim razmeram v pogledu zemljepisnega položaja dežele.

»Kadar se bližajo sovražna letala, ki kanijo uničiti mesto ali naselbino z bombami ali ognjem«, pravi razglas, »bodo prebival-

ci opozorjeni s tremi strelji iz topa ali pa z zvonjenjem cerkvenih zvonov. Prebivalstvo se opozarja, naj se v takšnem primeru nevetgoma umakne iz hiš. Skrije naj se pod drevjem in grmičjem, kjer pa ni tega, naj si vsak poišče primernega prostora na prostem. V lastnem interesu naj se nihče ne približa napadenim točkam. Sedem topovskih strelcov bo prebivalstvu zopet naznanilo, da je nevačnost minula in da se lahko vrne v svoja bivališča.«

„Abesinska tragedija“

Čeprav očita Abesincem, da so neuko ljudstvo, imajo vendarle zelo radi gledališke predstave. Njih posebnost je, da igrajo vse vloge tudi ženske, moški igralci, kajti ženska v Abesiniji ne sme stopiti na oder. Igralec z mečem in ščitom je pravkar zadal svojemu nasprotniku na tih smrtno rano...

Prezident na cvetlični gredi

Pred Myslbekovim paviljonom v Pragi je zasadil vrtnar Jindrich Glaser cvetlični portret, ki je silno priljubljen za javnost: portret namreč predstavlja prezidenta čsl. republike, T. G. Masaryka

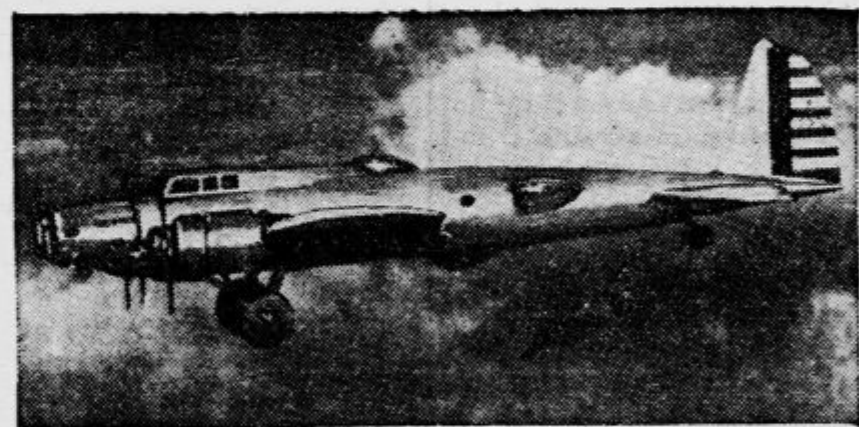
Tri noči v viharju na Matterhornu

Dramatični doživljaji mladega turista na vršcu švicarske gore

Tri dni in tri noči je divjal te dni snežni vihar okrog Matterhorna in je zahteval tudi žrtve. V prvi viharni noči so opazili v Zermattu, da oddaja nekdo nejasne signale. Takoj se je odpravila skupina vodnikov v goro in ko so po velikih naporih dospeli do koč, so našli v njej dva popolnoma izčrpana nemška turista. Povejala sta, da sta že 48 ur zaprti v koči in nista mogla nikamor, v stenah okrog vrha pa mora biti še ena skupina turistov, ki se niso utegnili rešiti do koč. Rešilna kolona je nato skušala prodreti do vrha, a se je morala zaradi strašnega viharja vrniti v koč.

Zjutraj je poskus ponovila in proti 10. dopoldne je odkrila res mladega turista, ki se je držal v majhni luknji obupno za skalo, da ga ni odneslo. Povedal je, da se bori z viharjem že cela dva dneva in tri noči. Prišel je z nekim prijateljem preko italijanskih mej na vrh Matterhorna, kjer je oba presenetil vihar, da nista mogla nikamor in sta morala eno noč prebiti na samem vršcu. Prijatelj je od mraza umrl sam je nato poskušal, da bi sestopil po švicarski strani, a čez kratek čas se je moral ustaviti v skalni luknji, kjer je prebil 62 ur. Njegovo stanje je resno, kajti obe nogi sta mu zmrznili.

Ameriška „leteča trdnjava“

Zedinjene države so uvrstile v promet nov tip težkih letal za bombardiranje. Letalo »Boeing«, ki ga vidimo na sliki, brzi s povprečno hitrostjo 411 km na uro in ga ženejo štiri stroji, katerih vsak stane sedem in pol milijona francoskih frankov

Letalo - spomenik

Ameriški kongres je sprejel resolucijo, ki določa, da se postavi aeroplan »Winnie Mae«, s katerim je ponesrečeni letalec Wiley Post dvakrat obkrožil zemljo, v muzej poleg Lindberghovega prekomorskega letala »Pride od St. Loisa«. Letalo bodo kupili od letalčeve vdove za pet in dvajset tisoč dolarjev.

Italija kupuje v Kenji

Iz Mombase poročajo, da kupujejo Italijani v Kenji za svojo vojsko velike zaloge moke, krompirja, riža, kave, sladkorja, fižola, mezge in popra. Plačujejo vse v funtih. Velike množine nakupljenega blaga so že poslali v italijansko Somalijo.

Poplave Nila v Sudanu

Zaradi obilnih padavin v Abesiniji je prestopil Nil v sudanskem območju svoje bregove. Grozi nevarnost, da bo porušil jezove, ki so jih zgradili z ogromnimi žrtvami. Poplave zavzemajo takšen obseg, kakršnega ne pomnijo v zadnjih petdesetih letih.

108 m pod morsko gladino

V Tarentu je napravila podmornica »Pietro Micca« te dni zanimiv poskus. Spustila se je s kontrolno komisijo 108 m pod vodo in se je srečno vrnila na njeno površino. Smrt najstarejše čsl. državljanke V Zamutovu pri Kočicah je umrla 116 let stara kmetica Ana Kosova. Bila je najstarejša ženska ne le na Slovaškem, temveč na vsem ozemlju ČSR. Podatki o njeni starosti so uradno overovljeni.

A NEKDOTA

L. 1920. je voditelj čsl. agrarcev Švehla predložil predsedniku države sestavo uradniške vlade, v kateri bi imel prevzeti listnico pravosodnega ministra dr. Popelke, predsednika Najvišjega sodišča. Nekateri so dvomili, da-li bo stari gospod pripravljen prevzeti ministriški portfelj. Švehla je nato obljubil, da bo z dr. Popelkom sam vse uredil. Ko je prišla vlada k prisegi, je ravno pravniški minister pripovedoval, da je izvedel o svojem imenovanju šele iz časopisov.

Več so se ozri vprašuje na Švehla, ta pa je prav mirno odvrnil: »Še vpraševal bom zoga. Bil bi pa prav v...« čer bi ne sprejel ministriškega stičnika.

VSAK DAN ENA

»Kaj pa iščete tukaj?« »Povedali so mi, da tukaj strašno mrovarijo nekega gospoda Beethovna!« (»Tidans Tegze«)

Častna zmaga slovenskih šahistov Zasedli so skoro vsa prva mesta

Ljubljana, 26. avgusta. Nacionalni amaterski šahovski turnir je bil včeraj zaključen. Prinesel je velik uspeh slovenskim šahistom, kajti ne samo, da so bili od osmih finalistov šestorica Slovencev, temveč so naši šahisti zasedli razen tretjega, vsa prva mesta. Tudi novega mojstra je dala Ljubljana z Milanom Vidmarjem, ki je tako verno stopil na pot svojega velemojstrskega očeta.

Sinočni banket, ki ga je priredil Pripravljalni odbor za dravsko šahovsko zvezo, je v restavraciji »Zvezda« še enkrat združil finaliste in turnirski odbor. Predsednik g. Kozina je pozdravil udeležence turnirja, obenem pa se je zahvalil banu dr. Puc in županu dr. Ravniharju za podporo. Čestital je vsemu nacionalnemu mojestru z željo, da bi častno zastopal slovenski šah. Za Jugoslovenski šahovski savez je nato spregovoril univ. prof. dr. Kasal, ki je prav tako čestital na uspehu igralcem in vodstvu turnirja. Z velikim zadovoljstvom so navzoči sprejeli njegov predlog, da se pošlje velikemu poborniku šahovske misli, predsedniku narodne skupščine dr. Stevanu Čiču pozdravna brzojavka. Vodja turnirja prof. Bajec je zatem orisal posamezne faze turnirja in je šaljivo ocenil vsakega igralca. Nato je bil razglašen rezultat in razdeljene nagrade.

Novi jugoslovenski mojster Milan Vidmar ml.

Prvo mesto in naslov nacionalnega mojstra si je priboril Milan Vidmar, edini, ki ni izgubil niti ene partije. Že v predfinalu je dosegel največje število točk (8 od 10 možnih), ki jih je v finalu povisal na 18. Veljal je od vsega početka za visokega favorita. Otvorilne obdobje zelo dobro, njegova prava moč pa se pokaže šele v končnicah, kjer mu ni bil nihče kos. Seveda je tudi on imel večkrat srečo. Mnogokrat je videl nad njegovo glavo Damoklejev meč, v končnici pa so morali nasprotniki priznati njegovo premoč. Štirikrat je bil skoro popolnoma izgubljen, dvakrat se je rešil z remijem, v ostalih dveh partijah pa je celo zmagal.

Preinfalk je zasedel II. mesto

Preinfalk si je s 16 točkami priboril drugo nagrado. Za mladega akademika je to doslej največji uspeh na šahovskem polju. Prvič je igral na nacionalnem turnirju, pa je le malo manjkalo, da ni postal mojster. V finalu je imel nasproti Milanu popolnoma dobljeno partijo, je pa zamenjal dve potezi, kar ga je tako potrla, da je celo

upropastil siguren remis. Bil je to edini poraz v finalu, ki ga je za stal mojstrstva. Teoretično je izmed vseh udeležencev najbolj podkovan, ni varijante, ki mu ne bi bila znana in je navadno že v otvoritvi prišel v prednost.

Simpatični Rus Matvejev iz Zemuna je s 14 1/2 točke zasedel častno 3. mesto. Je tipično ruska duša, ki je vselej za mirno poravnavo. Ako pa je nasprotnik le malo popustil, je Matvejev izkoristil priliko in zmagal. Izgubil je edino nasproti Šiški, ker je igral varijanto, v kateri je bil Šiška doma. Tretje mesto je govelo po znanju zaslužil, čeprav sta mu pri tem pomagala C. Vidmar in Preinfalk, ki sta zaustavila Šiškoška in Preka.

Im. Prek je bil v naši šahovski areni do sedaj bela lisa. Prišel je v turnir kot rezervna s svojo igro pa je pokazal, da je nevarna tudi najmočnejšim. Njegova specialiteta so otvoritve, kjer ga morda prekaša edino Preinfalk. Skoro do zadnjega je bil Milanu edini nevarni tekmeč za prvo nagrado. V odtični partiji za 2. mesto je nasproti Preinfalku izbral manjvredno varijanto (oj tragikomika, da baš nasproti Preinfalku) in padel na 4. mesto. Z večjo rutino in bolj obvladanjem končnic mu je odprta pot do mojstrstva. Dosegel je 14 točk in za Milanom in Preinfalkom največ zmag.

Sikošek je v finalu zelo popustil. V predfinalu se brez poraza osvojil 1. mesto svoje skupine, kar ga je izžrpalo. Zaradi sla-

bege poznavanja teorije se je vedno moral boriti s časovno stisko, kar mu je seveda onemogočilo solidno igro v končnici. Ako bi znal boljše razpoloženi s časom, bi se prav govelo boljše plasiral. Pričakovano se je, da bo nekoliko višje kakor na 5. mestu.

Za seniorja slovenskih šahistov Cirila Vidmarja pomeni 6. mesto velik uspeh. V predfinalu se je prerad dal zapeljati od svojega temperamanta in je po nepotrebnem izgubil nekaj partij. Prišel je v finale samo s 5 1/2 točke, je pa nato igral z izredno energijo in si priboril nadaljnih 7 točk. Vso svojo kombinatno silo je pokazal v partiji s Sikoškom, kjer je z naravnost genialno žrtvijo dobesedno pogazil nasprotnika. Beograjecan Savič je zasedel z 11 predzadnje, Šiška pa z 10 točkami zadnje mesto. Savič je močan igralec, ki pa igra za turnir prehitro. Mnogo točk je dobil zaradi radodarnosti nasprotnikov. Šiška je bil najmlajši udeleženec turnirja. V predfinalu je igral izvrstno in dosegel 5 zaporednih zmag. Zaradi bolezni je v finalu popustil in je mnoge pozicije, kjer je stal bolj, upropastil. S krasno partijo nasproti Matvejevu, kateremu je zadelj edini poraz, je pokazal, da bo imel na 64 poljih še veliko besedo.

Prinašamo partijo zadnjega kola, C. Vidmar — Sikošek 1. e4 e6, 2. e3 d5, 3. d4 Sf6, 4. Sc3 Sbd7, 5. Ld3 c6, 6. Sge2 b6, 7. O-O Lb7, 8. Bb7 Ld6, 9. cd5: cd5, 10. Sg8 a6, 11. De2 h5, 12. e4 h4, 13. e5 Lb4, 14. Sf5! Sb5, 15. Sd6+ Ld6, 16. ed6: Sbb7?, 17. Lg6! Ig6, 18. De6+ Kf8, 19. d7 Sd7, 20. La3+ Sc5, 21. de5: De7, 22. De7+ Ke7, 23. c6+ črni se uda.

Za obstoj velenjskega rudnika Vsa okolica je manifestirala solidarnost z rudarji

Velenje, 26. avgusta. V nedeljo je sklicala II. krajevna rudarska skupina javno zborovanje, da lahko javnost pove svoje mnenje o pomenu velenjskega rudnika. Shoda so se udeležili vsi rudarji, rudniški uradniki in drugi uslužbenci, mnogo trgovcev, obrtnikov in ostalih tržanov. Zborovanje je vodil predsednik krajevnih rudarske skupine g. Polanec, ki je orisal zgodovino in razvoj velenjskega rudnika.

Ta rudnik je že v prvih povojnih letih začel omejevat svoj obrat in že tedaj se je začelo izseljevanje domačih rudarjev. Od 880. leta 1913 zaposlenih rudarjev, jih je danes samo še 260 in še ti delajo samo po nekaj dni v mesecu. To je posledica zmanjševanja naročil premoga za državne železnice. Naročila so vsako leto manjša, četudi je bilo že ponovno ugotovljeno, da se velenjski premog prav dobro uporablja pri potniških in tovornih ter celo pri brzih vlakih. Sedaj je uprava državnih železnic nabave skoraj povsem odpovedala in proti nevarnosti, da bodo rudnik zaprli, ker bi se pod takimi pogoji obratovanje ne izplačalo. Posledice ustavitve rudniškega obrata bi hlele zelo žalostne. Ob vsi zažutke bi prišlo 260 rudarskih družin, poleg njih pa tudi mnoge družine uradniškega in pomožnega osebja. V velenjskem rudniku si služijo kruh že od nekdaj samo poklicni delavci, ki nimajo nobene druge možnosti zaslužka. O preselitvi naših rudarjev v rudnike na jugu države, pa ne more biti govora, dokler niso tam ustvarjeni delovni in življenjski pogoji za naš poklicni rudarski stalež.

Po tem stvarnem poročilu, ki je orisalo težave rudniškega obrata in vso tragedijo našega navezanega delavskega življa, je poročal zastopnik Delavske zbornice v Ljubljani g. Golmajer, kako sta se tajnik Trgovske zbornice in narodni poslanec g. Mohorič in on trudila, da bi v Beogradu raztolmčila želje in upravičene zahteve naših rudarjev ter pomen rudniških obratov v Sloveniji. Zahteve rudarjev so najskromnejše, saj ne grejo preko dela in skromnega zaslužka za preživljanje rudar-

jev in njih družin. Pereče socialno vprašanje tvori tudi rudarski naraščaj, ki nima nobenega upanja na zaslužek, ko so stariji po toličih letih napornega in nevarnega dela v najhujših stiskah.

Predsednik šoštanjske mestne občine g. dr. Majer je iskreno in prepričevalno razložil, da razume vsa okolica gospodarski in socialni pomen velenjskega rudniškega obrata ter da je solidarna z rudarji. Šoštanj se v polni meri pridružuje resoluciji, ki bo na zborovanju sprejeta. Podobno sta izjavila za šoštanjsko okoliško občino g. Perovec, za velenjsko občino pa g. Blatnik.

Ob zaključku shoda je bila soglasno sprejeta resolucija, ki zahteva praktične uklope o zmanjšanju naročil v naših rudnikih in da se sploh preneha z zapostavljanjem naših rudnikov pri razdelitvi naročil. Uvede naj se enotna rudarska zakonodaja ter izdajo za vse rudarstvo v državi enaki predpisi v tehničnem in higijenskem pogledu. Podjetja, ki ne bodo zadostila takim predpisom, naj se ustavijo. Sistematično naj se protiči vprašanje povečanja konzuma in možnost uporabe premoga v kakih druge namene. Za take protičitve naj bi se dala na razpolago potrebna denarna sredstva. Brezposelnim rudarjem naj se poišče delo ali pa da zadostna podpora.

Iz Ljutomera

Ij.— Spomenik žrtvam svetovne vojne pripravil odbor, ki je dosedaj nabral že precej darov v ta namen, vendar pa še troški niso kriti. Darove sprejema g. Matija Žitek v Ljutomeru. Spomenik bo črna granitna plošča, v katero bodo vklesana imena padlih vojakov iz ljutomerske župnije, ki jih je 141. Odkritje plošče bo 1. novembra.

Ij.— Najstarejši Ljutomerčan, bivši krojaški mojster g. Ivan Sagaj dovrši te dni svoje 94. leto. Duhovno je še čil, samo nogo so ga pred meseci zapustile in zato mora biti v postelji. Biserno poroko s svojo soprogo, ki mu je umrla lani, je slavil že leta 1927. Najstarejšemu meščanu: še na mnoga leta.

ALI VESTE, da si tudi vi lahko nabavite najlepšo knjižnico in da si ustvarite tempelj najglobljih slovenskih in tujih duhov, s katerimi se boste lahko v tihih urah po mili volji razgovarjali?

ALI VESTE, da si s knjižnico najboljših slovenskih in tujih sodobnih pisateljev okrepite duha in izpopolnite svojo osebnost?

ALI HOČETE svojim otrokom preskrbeti najlepše mladinske knjige in jih s tem že v zgodnji mladosti usmeriti k notranjosti, k vredini, k idealu močnega in življenja premagujočega človeka?

zaradi tega prilike in zglasite se v

NE ZAMUDITE

RAZPEČEVALNICI TISKOVNE ZADRUGE

Miklošičeva cesta št. 16, I. nadstropje, kjer si ogledate neobvezno najlepše zbirke domačih pisateljev in tujih sodobnih književnikov. Pri odvzemu zbirke dobite izredne popuste in plačilne olajšave.

Obrt in trgovina v Istri

V nedeljo smo objavili nekaj podatkov o položaju dveh glavnih istrskih industrijskih panog, kakor je razviden iz poročila, ki ga je podal dr. Rocca na poslednji seji pokrajinskega gospodarsko-korporacijskega sveta. O položaju obrti in industrije izhaja iz njegovega referata naslednje:

V vsej pokrajini je bilo 1934. leta 4846 obrtnikov, sredi tega leta pa 4827. Njihov položaj je precej težaven. Ne glede na splošno gospodarsko krizo sta bila zanj po navedbah dr. Rocca odločilna naslednja dva glavna vzroka: javne ustanove, kakor tudi zasebniki so pričeli v zadnjih letih opravljati vsa obrtniška dela v lastni režiji na ta način, da so najemali strokovno izučene, a brezposelne delavce, ki so jim popravljali električne, vodne in druge instalacije, ključavnice itd. Mimo tega pa prevzemajo posamezni obrtniki in delavci, ki kot obrtniki niso priglajeni pristojnim oblastem, razna obrtniška dela po znatno nižini ceni, ker jim ni treba plačevati ne davkov, ne drugih dajatev. Oblasti si zamenj prizadevajo, da bi odpravile tako »deloc«.

Trgovskih tvrdk je v pokrajini 3896, med njimi 1712 trgovin v mešanem blagom, 825 gostiln, restavracij in kavarn, 363 manufakturnih prodajaln itd. Presojajoč položaj deloma po menihih pretehtih, je treba ugotoviti, da se je nekoliko poslabšal. V prvi polovici 1934 je znašala vrednost 935 menihih protestov 498.280 lir, v prvi polovici t. l. pa je znašala vrednost 1911 protestov 1.327.510 lir. Pripomniti je treba, da gresta skoraj dve tretjini celokupne letošnje vsote na račun enega samega podjetja, ki je propadlo že pred nekaj leti. Konkurzov je bilo v prvih pet mesecih t. l. 36. lani pa 38.

Istrski vodovod

V kratkem bo razpisana v okviru tako imenovanega istrskega vodovoda zgraditev četrtega dela vodovodnega omrežja, ki se bo raztezalo proti Poreču in Labinju, kjer se bo mirenska voda uporabljala predvsem v industrijske svrhe. Za ta dela je določenih 22 milijonov lir izdatkov. Z zgraditvijo tako zvanega rižanskega vodovoda, se je koncem maja t. l. dogradil tretji del vodovodnega omrežja. V celoti je istrski vodovodni konzorcij doslej izdal za vodovodne naprave 50 milijonov lir.

Smrtna nesreča v Kobaridu

V petek dopoldne se je pripetila 19-letnemu delavcu Francu Muniču iz Volč pri Tolminu smrtna nesreča. Prišel je v Kobarid k nekemu trgovcu z železnino in mu prinesel več starih granat, ki jih je našel v tominskih gozdovih. Trgovca pa ni bilo doma. Zato se je odpravil na dvorišče za trgovino, kjer je neki delavec nakladal staro železo in izstrelke granat na voz. Munič je našel med drugo ropotijo tudi del stare granate, ki je bil v njej še dinamič. Poskušal je razstaviti nevarno stvar, neenadno pa mu je v rokah eksplozirala in ga dobesedno raztrgala. Delavcu, ki je stal prav blizu njega, se k sreči ni nič hudega pripetilo. Munič je bil na mestu mrtev. Njegove zemске ostanke so prepeljali v Volče, kjer so jih v nedeljo pokopali.

Drobne vesti iz goriške

Na Sveto Gošo pri Gorici je prispela pretekli četrtek že druga skupina romarjev iz Ljubljane. Romarji, ki jih je bilo okrog 40, so po maši na Gori odpotovali proti Trstu.

Mirensko letališče sta zapustili v petek zjutraj 38. in 116. letalska eskadrilja, ki sta bili odposlani v Eritrejo. V četrtek zvečer so imeli na letališču poslovilno paradno, pri kateri so sodelovali posadke vseh 12 letal. Paradi je prisostvoval tudi austrijski vojvoda, ki se sedaj mudi v Trstu.

V bližini Doberdoba je pretekli četrtek zvečer beneški brzovalok povzeli 84-letno Marijo Tončarjevo. Nesrečna ženska je v nekaj minutah izdihnila. Truplo so našli šele drugo jutro ljudje, ki so odhajali na polje.

V goriško bolnico so pripeljali v soboto 7-letno Lidijo Kraljevo iz Pokopališke ulice. Deklica se je igrala doma na terasi v prvem nadstropju. Stala je tik ob ograji, ko ji je padla punčka iz rok. Da bi jo vlovila, se je naglila čez ograjo, izgubila ravnotežje in padla na dvorišče. Dobila je hude poškodbe na spodnjem delu telesa. Njeno stanje je zelo resno.

V Kozarskih pri Tolminu se je pripetila 32letnemu posestniku Mihaelu Krajniku, ko je delal na polju, huda nesreča. S krampom je udaril po stari granati, ki je bila skrita tik pod površjem zemlje, tako da je eksplozirala. Došlo je hude poškodbe po vsem telesu in zlasti po glavi. Nemudoma so ga prepeljali v goriško bolnico. Njegovo stanje je zelo resno.

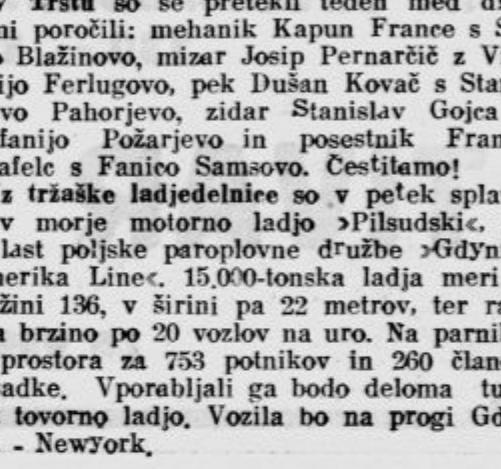
— in tržaške pokrajine

Sobotni počitek. Kakor znano, je vlada uvedla za vse industrijsko delavstvo v državi tako zvaní sobotni počitek. Tržaško pokrajinsko tajništvo fašistične stranke je glede na to, da se v kratkem prično predvojaški tečaj, pri katerih morajo po zakonu sodelovati vsi mladeniči letnikov 1916 in 1917, in se bodo tečaji vršili ne le ob nedeljah, nego tudi ob sobotah popoldne, izdalo odredbo, da se morajo določbe o sobotnem počitku izvajati z vso rigoroznostjo, zlasti glede mladeničev, ki še niso stari 21 let. Fantje morajo biti ob sobotah popoldne pod vsakim pogojem dela prosti.

Elektrifikacija železniških prog v tržaški pokrajini. Listi so v četrtek objavili tako zvaní koledar fašističnega režima za prihodnje leto, v katerem so našeta poleg fašističnih manifestacij tudi vsa večja javna dela. Za tržaško pokrajino je navedeno, da bosta elektrificirani progji Trst-Videm in Trst-Postojna.

V Trstu so se pretekli teden med drugimi poročili: mehanik Kapun France s Sofijo Blažinovo, mizar Josip Pernarčič z Viktorijo Ferlugovo, pek Dušan Kovač s Stanislavo Pahorjevo, zidar Stanislav Gojca s Stefanijo Požarjevo in posestnik France Knafele s Fanieo Samsovo. Čestitamo!

Iz tržaške ladjedelnice so v petek splovili v morje motorno ladjo »Pilsudski«, ki je last poljske paroplovne družbe »Gdynia-Amerika Line«, 15.000-tonska ladja meri v dolžini 136, v širini pa 22 metrov, ter razvija brzino po 20 vozlov na uro. Na parniku je prostora za 753 potnikov in 260 članov posadke. Vporabljal ga bodo deloma tudi kot tovornjo ladjo. Vozila bo na progji Gdynia - Newyork.

Radio

Torek 27. avgusta

Ljubljana 12: Naše narodne na ploščah. 12.45: Poročila, vreme. — 13: Čas, obvestila. — 13.15: Odlomki iz zvočnih filmov na ploščah. — 14: Vreme, spored, borza. 18: Otroški kotiček — izvaja deca pod vodstvom p. Krizostoma. — 18.40: Mladinski zbor iz Št. Vida na ploščah. — 19: Časporočila, vreme, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Socialno zavarovanje delo naše nac. kulturne (dr. J. Bohinjec). — 20: Večer serenad. Sodeluje komorni orkester, po je g. Drago Zagar, vmes plošče. — 22: Čas, poročila, spored. — 22.10: Nekaj arij na ploščah. — 22.30: Angleške plošče.

Beograd 16.20: Plošče in violinske skladbe. — 20: Koncert članov Nar. gledališča 22.30: Orkester. — Zagreb 12.10: Godalni trio. — 20.15: Pesmi in dueti. — 21.16: Klavirski koncert. — 22.15: Tamburaški orkester. — Praga 19.25: Vojaska godba. — 20.20: Orkestralni koncert. — 21.30: Pevski kvartet. — 21.50: Godalni kvartet. — 22.30: Plošče. — Varšava 20.10: Orkester. 21.30: Simfonični koncert. — 22.40: Lahka in plesna muzika. — Dunaj 12: Lahka godba. — 16.20: Plošče. — 17.20: Koncert na ura. — 19.30: Veder poletni program. 20.15: Dunajski zvoki. — 22.10: Koncert orkestra. — 23.45: Barska muzika. — Berlin 20.10: Štiri pestre urice. — München 20.10: Operni večer. — 22.30: Orkester. vaska godba in plesna kapela. — Stuttgart 20.10: Spevoigra. — 21: Lahka klasična glasba. — 22.30: Iz Münchena. — 24: Koncert vojaške godbe. — Rim 20.40: Mešan glasbeni program. — 22: Orkester.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. Cas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlago v odstotkih, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 0-10, 7. padavine v mm, 8. vrsto padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

25. avgusta

Ljubljana 7, 760.5, 16.0, 85, 0, 2, —, —; Maribor 7, 759.1, 18.0, 80, N1, 5, —, —; Zagreb 7, 759.9, 20.0, 70, SW1, 2, —, —; Beograd 7, 759.8, 22.0, 70, O, 6, —, —; Sarajevo 7, 763.4, 14.0, 90, O, 0, —, —; Skoplje 7, 762.4, 19.0, 80, 0, —, —; Kumbor 7, 761.7, 21.0, 90, E2, 0, —, —; Split 7, 760.9, 23.0, 50, NE3, 0, —, —; Rab 7, 761.1, 22.0, 70, SE3, 0, —, —; Rog. Slatina 7, —, 16.0, 95, E1, 0, —, —; Temperatura: Ljubljana 28.4, 16.8; Maribor 25.0, 16.0; Zagreb 28.0, 19.0; Beograd 30.0, 19.0; Sarajevo 28.0, 10.0; Skoplje 30.0, 14.0; Kumbor —, 18.0; Split 29.0, 20.0; Rab —, 20.0; Rog. Slatina 25.0, 12.0.

26. avgusta

Ljubljana 7, 760.3, 18.5, 85, 0, 9, —, —; Ljubljana 14, 757.6, 26.4, 56, E2, 5, —, —; Maribor 7, 759.0, 19.0, 80, SW1, 5, —, —; Zagreb 7, 759.5, 23.0, 70, O, 5, —, —; Beograd 7, 760.3, 23.0, 80, O, 0, —, —; Sarajevo 7, 762.8, 15.0, 80, O, 0, —, —; Skoplje 7, 762.2, 20.0, 70, O, 0, —, —; Kumbor 7, 761.1, 22.0, 90, NNE2, 0, —, —; Split 7, 759.6, 27.0, 40, ESE3, 2, —, —; Rab 7, 759.6, 24.0, 70, S3, 6, —, —; Rog. Slatina 7, —, 17.0, 98, W2, 6, —, —; Temperatura: Ljubljana 28.0, 18.4; Maribor 24.0, 18.0; Zagreb 29.0, 19.0; Beograd 32.0, 19.0; Sarajevo —, 11.0; Skoplje 32.0, 15.0; Kumbor 31.0, 20.0; Split 26.0, 24.0; Rab 28.0, 21.0; Rog. Slatina 26.0, 17.0.

Čitajte tedensko revijo ZIVLJENJE IN SVET

Sen beneške kresne noči

Benetke, v avgustu. V Benetkah sem poiskal svoj stari Albergo ai Padovani, kjer me je vse lilo stanovati zopet v »svoje« sobi. Kljub temu, da Benetke dobro poznam, je to očarljivo mesto zame vsakokrat močan doživljaj. K temu je sreča tokrat hotela, da sem prišel ravno v nedeljo, ko je bila Festa del Pleinlunio — Praznik polne lune. Lepa ideja: Mesečna noč v Benetkah!

Proti deveti večerni uri so pristajale številne gondole in motorni čloni ob Piazzetti. Privedli so z vseh delov Benetk gospodo v svečanih večernih toaletah, črnih in belih smokingih in paradnih uniformah. Vsakih 10 minut je pristal bližnji parnik, ki je dovedel množice tujcev z Lida. Svečano vlnjudni policisti v belih tropskih čeladah, belih uniformah, belih rokavicah in čevlji so z elegantnimi gestami v štirih jezikih dirigirali trume tja, kjer je med kordonom mornrske straže ostal edini dohod na Trg Svetega Marka. Nobene zmešnjave, vse v najgladkejšem redu.

Popolnoma odveč bi bilo opisovati svetovno slavni, tisočkrat opisani in opevali Trg sv. Marka. Zgolj za nazornejšo predčtenje scenerije tega večera se mi zdi potrebno opomniti, da tvorijo tri strani tega trga marmornate palače istega sloga z aristokratskimi fasadami, katerih prizemne arkade se navidez nadaljujejo v višjih nadstropjih, kjer so okna istotako sestavljena iz stebrov in obokov. Človek bi rekel: arkade prvega, arkade drugega nadstropja. Četrta stran trga pa je odprta in tu dviguje razkošna bazilika sv. Marka svoje pozlačene kupole.

Medtem so poslednje zarje mraka razkopnele v noči. Pod strebi arkad prvega »nadstropja« (kako strašno profan izraz za del arhitektonske umetnine!) so začneli prizigati sveče, obdane z belimi kelihastimi senčniki. Te brleče lučiče so potekle okoli kakor plamenča galerija. In ko so zapale žarnice kandelabrov, je nežno plahutajoča svetloba božala marmornate stebre in odsevala od visočanstvenih obokov. V ozadju so odprli nevidni sinji žarki bajno baziliko, ki je ko fata morgana nehala svoje pozemno bivanje in plula v nedosegljive višine. Polagoma se je tej razsvetljavi pridružil še blede mesec in tedaj je postalo vse naokoli pravljico neverjetno. V mrličnem ganotju me je obhajala zona lepote.

Neviden orkester je zazvenel v redko plemenitih zvokih: La Banda Muni-

cipale Veneziana, kakor mi je povedal program. K temu so pevec, sijajni solisti milanske Scale, pelj v jasno noč in odmevalo je mnogotero od stotin malih vzdihnih duplin, kjer so dremaje poslušali globi in pri tem sanjali o sladkih zlatih zrnih, ki jih tuji tako radodarno sipljejo, dokler se fotografirajo.

Za drugi del sporeda so koncertno izvajali skoro ves 3. akt Valkire s celotno operno zasedbo, Votanom, Brunhildo in zborom valkir. Četudi je bila izvedba zares kolosalna in mi je osebno celo ljubša koncertna izvedba večine Wagnerja, ta glasba le ni sodila za ta okvir in so divji kriki valkir, hrupno »jahanje valkir« celo nekaj pokvarili vzdusje, ki je bilo pred tem tako bajno lepo. Toda uspalna scena je spet omilila ta tuji vtis in lepo zaključila koncertni del.

Sledili so sentimentalni spevi gondoljerjev, melanholične beneške serenade in strune mandolin so zatrepetale v pesmi. V lagunah pa so tiho polzile črne gondole nad temnimi vodami, njihove medlo rumenkaste luči so mimogrede nemirno oplazile obokane mostove, kamnate balkone in izklesane portale izumrlih palač iz davnin. Izpod Ponte del Sospiri, mosta vzdihlajev, kjer so se nekaj slišali bolesteni vzdihni mučenih, so koprneli nocoj vzdihni ljubezni.

Gondoljer je izkušeno zavesal v pozabljene ozke kanale, dokler ni mala rumena svetilka z roženim steklom popolnoma izginila pod visečimi cvetočimi vejami dehtečega grma.

Venezia se ogrne v svoje pravljice nočne halje in se sladko uspava ob lahmem žuborenju valov...

Toda jaz ne tako brez nadaljnega. Kajti pijani mornarji pojejo ne ravno tako lepo kakor glasno in v sosednji sobi zahteva hrepeneč glas neke histerične lady vso noč svojega kodrolasca, toda »darling« že smrči...

Jaz pa sem rajši vstal in šel na pomol, kjer sem še dolgo časa gledal vsele ljudi, ki so se hrupno vkrcavali na bajno razsvetljeno ladjo, da se prepeljejo v Lido na bal v Casino. Nšetsto parnikov sem spremljal in z očmi zasledoval njihove bleščeče luči. tja daleč čez vode, daleč...

»Za vraga, kaj se vaše legitimacije?« me je osorno zbudil drugo jutro stražnik, ki me je našel spečega na kamnitih stopnicah pomola.

Drago Mario Šijanec.

London, 26. avgusta. AA. V rudniku pri South Elmshollu so se pripetile ponovne eksplozije. Ubiti so bili štirje delavci, 13 pa jih je ranjenih. Med ponorenci sta tudi dva reševalca, ki sta se takoj po prvi eksploziji napolila v rov, kjer sta nato našla smrt pri nadaljnjih eksplozijah.

W. E. Hintz:

24

Lepa žena, kdo si?

Corsignac je urno odrinil stol in vstal. Z lahnim vznemirjenjem na obrazu je odšel s tajnikom v vežo.

Chester Lynne je ostal z ženskama sam.

Pogled mu je spet in spet skrivaj uhajal k Marion, ki je že ves čas zamisljeno molčala.

Pripetljaj z biserno ogrlico in okolnosti, ki so bile z njim v zvezi — vse to mu je dajalo obilo snovi za premišljevanje.

Čuden soprog, ki podarja pevki biserne ogrlice! Kdo ve, ali je Marion kaj vedela o tem? Najbrže ne.

Samo nekaj minut je trajalo, da se je Paul de Corsignac vrnil na teraso. Njegov obraz je izražal obžalovanje. Živčno obrača enočnik med prsti, se je takoj obrnil k Chestru Lynneu: »Res mi je silno žal, mister Lynne — ali važen poslovni razgovor, ki so me pravkar po telefonu poklicali nanj — nikar ne zamerite — glede na te okolnosti se tudi jaz ne morem udeležiti izleta!«

»Skoda!« je rekel Lynne. »Potem me bo iz vse naše lepe vožnje nič —«

»Ali, prosim vas —!« Corsignac je prestrašen vzdignil roke. »Čeprav se sam ne morem udeležiti — saj veste, poslovni ljudje nismo nikoli gospodarji svojega časa — vi, mister Lynne, se nikar ne dajte zadržati!«

Chester Lynne je skomignil z rameni. »Po pravici povem, da me samotni izlet k Antibskemu rtu nič kaj ne miče!«

»Kdo pa govori o samotnem izletu. Moja žena bo vsa srečna, da se vam more pridružiti! Lepote rivijere so ji še tako malo znane — in razen tega vem, da je pri vas v dobrem varstvu, mister Lynne —!« Čudna, prežeča iskra se je pokazala v Corsignacovih očeh.

Američan je presenečeno pogledal. V prvem trenutku je že mislil odbiti Corsignacov predlog. Saj vendar ni bilo mogoče, da bi Marion —

Nato so mu oči nehote zletele k lepi ženi.

Marion — in če je Corsignac sam pripravljen —

»Ako se vaša soproga strinja s tem — jaz bi bil seveda vesel, da imam tovarišico!« je rekel nazadnje, obračaje se bolj k Marion kakor k Paulu.

»Prepričan sem, da bo tudi moja žena vesela —«

Marion je sedela kakor ukleta. Slišala je glasove okoli sebe, a zmisel besed ji je le s težavo prodiral v zavest.

Ona — pa Chester Lynne? —

Zbeganost se ji je razložila zrcalila v očeh, ko se je obrnila k Američanu: »Ne vem —«

Corsignac ji je nejevoljno segel v besedo. »Ali — prosim te — kakšni pomisleki so to? — Kar podvzajate se, mister Lynne, in pripravite vse za odhod! Čez deset minut bo moja žena na pomolu!«

Lynne je obotavljaje se vstal. Njegov pogled je bil še vedno vprašujoče uprt v Mariono. Ko se mu je zazdelo, da vidi v njenih očeh nekaj takega kakor »da«, se je poslovil in odhitel čez teraso proti obali.

Paul de Corsignac je gledal za njim. Ustnice so se mu skrivile v porogljiv nasmeh, ki je pa izginil, ko se je takoj nato obrnil k Marion: »Ne razumem vas! Ali ste si res vtepli v glavo, da mi morate vse pokarviti! Nujno je potreba, da Lynne prebije današnji dan zunaj hotela — in izlet v vaši družbi je najboljša poročila za to!«

»Ali —« je še poizkusila Marion.

Odločno je mahnil z roko in ji odsekal besedo. »Če me mislite spet strašiti s tem, da je vaša vloga v tem hotelu

doigrana, tedaj vas opomnim, da je bil detektiv, ki ste se ga bali, po vaši lastni prebrisani taktiki prijet kot domneven hotelski tat — in kdo ve, ali ga res ne zadene odgovornost za tatvino Yvonine ogrlice!«

»Tak človek je vsega zmožen!« se je zdaj razburjeno oglasila pevka. Nato se je s posiljenim nasmehom obrnila k Marion: »Sicer moram odkrito priznati, da sem imela v prvem trenutku vašega sumu —«

»Nezmislite!« Corsignac je mahnil z roko. »In razen tega je zdaj popolnoma vse eno, kdo je bil! Pripravite se za izlet, milostiva! Mister Lynne vas gotovo že čaka — in meni ni prav nič do tega, da bi se še enkrat vrnil v hotel!«

»A zakaj ne?« je vprašala Marion.

»To je moja skrb!« Paul de Corsignac očividno ni bil najboljšje volje. »Vsekako vam je skrbeti za to, da se pred večerom ne pokaže v »Gigantic-Palace«!«

»Ako se vam posreči, bodi to poslednja usluga, ki sem vas — hm — prosil zanj!«

Marion, ki je pazila samo na njegove zadnje besede, se je globoko oddahnila. Vendar se ji je že obetala rešitev iz tega jarma — vendar že —

Tačas se je Corsignac obrnil k Yvonni »Če ti je prav, bi šla zdajle nekoliko na izprehod —«

»In tvoj domenek?« je začudeno vprašala.

A Corsignac se je samo zasmejal in jo potegnil s seboj.

Deset minut še ni bilo prešlo, ko je Marion v preprosti beli platneni obleki stopila na pomol, ob čigar skrajnem koncu je bila malo poprej pristala vitka jadrnica.

Chester Lynne ji je krenil naproti. V njegovem pogledu je prestregla odsev neskaljenega veselja.

21. poglavje

Ko sta prišla v hotelsko vežo, je Paul de Corsignac mahoma obstal in se čudno nasmehnil Yvonni.

»Tako, dete, zdaj se lahko zabavaš, kakorkoli ti je volja!«

»Ali — mislila sem, da hočeš iti z menoj na izprehod —?«

»Na izprehod? Če bi imel samo take skrbi! Ne, draga, to je bil samo izgovor za Mariono. Ona ne sme vedeti, da bočem biti zjad v hotelu!«

»V hotelu —?«

»Bodi tako dobra in prizanesi mi s svojimi večnimi vprašanji!« se je osorno otresel. »Delaj kar hočeš, samo mene pusti pri miru!«

Naročite — čitajte „LJUBLJANSKI ZVON“

Šola je draga!

Mi vam pomagamo s svojimi niskimi cenami otroških oblek: Din. 60.—, 90.—, 110.—, 130.—, 150.—, 170.—

TIVAR OBLEKE

za vse otroke.

MALI OGLASI

Službo dobi

Pianista
za koncert in jazz štem z nastopom v sredo ali četrtek 18. t. m. Pogoji: 40 Din dnevno in vsa okroba. Brzojavne posilbe na: Kramar, Stara pošta, Kranj. 19088-1

Lahko službo
nudim upokojencu. Hrana in stanovanje poleg plače. Samci prednost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tudi invalidi«. 19082-1

Iščemo
več kuharice, sobarice, dekleta za vse, za Zagreb in provinco. Katero so solidne in ki hočejo mesto, naj se javijo na Udrugišnje ulovice 1 samostalni žena, lica 19. l. kat. Telefon 73-71. Pisni odgovor Din 5 u znakama. 19073-1

Kuharico

perfektno v vseh mesnih in močnatih jedilih, solidno, marljivo in štedljivo, hče restavracija Varoska pivčarica v Zagrebu. 19009-1

Jelonoša

in 3 jelonosi in 3 letniki spremljevalci, večji nemškega jezika, dobre mesto. Hotel »Orel«, Maribor. 19005-1

Službe išče

Vaška bosca 50 par: za danje nastava ali za šifro pa 5 Din. (2)

Prodaialka

izučena v trgovini z mesanim blagom. Hče zaposlenja v katerikoli trgovini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra računarica«. 19005-2

Pletilnica

prvo vrstna išče dela (Lohnarbeit) na stroj 10, 4 in 8. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lepa izdelava«. 18982-2

Kot sobarica

gre dobra Milija, tudi izven Ljubljane. Naslov pove ogl. odd. Jutra. 19113-2

Prodajalke

veščo nekaj knjigovodstva in strojeplja sprejme Pucnik, Solenburova. 19089-1

Navijačke

izveščane za navijanje sukanca in svile na strojih, kakor tudi pletilje, bi bi prevzelo delo. Iščevo. Vprašati: Brata Hirsler, Zagreb, Gajeva 3. 19068-1

Dobro kuharico

sprejemem za domačo hrano in pečenje morskih rib. Nastop takoj. Restavracija Hotel-Lloyd. 19094-1

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali danje nastava 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Za šolarje

dobra in cenena oblačila si nabarite najbolje pri Prosekarju, Sv. Petra 6-14

4 lončene peči

za sobe, dobro ohranjene, prodaj vedel prezidava. — Ogledati Languova 14. 19093-6

Otroški voziček

globok, ceno naprodaj. Vagaja, Rimska 7. 19117-6

Rolo, omaro

(veliko) plinski rešo, športni vozček, poceni prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19112-6

Otinatne sođe

čist ebroz vonja, vsebina od 10 do 25 litrov nudite tvrdki A. Nachbar-Radeče 18094-6

Kolesa

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali danje nastava 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Damska in moška kolesa

naprodaj po neverjetno nizki ceni. Stara kolesa menjamo v račun. Nova trgovina koles, Tyrševa 36. 19091-11

3 tričkole

Indijan motor, 3 nova moška in 1 žensko kolo, po zelo ugodni ceni prodaja P. Skafar, Borštnikov trg, Rimska cesta. 18038-11

Pohišstvo

Arabski salon pravi, in kip iz bronu — Rendite prodaj. Trst, via Lavatoio 5. 40096-12

Kapital

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali danje nastava 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vlagaletji pristopite

v zaščito lastnih interesov k »Društvu za zaščito vlagateljcev« Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 7/II. 176-16

Vloga

Kmetike posojilnice zamekam za vlogo Meštrove hranilnice. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljanske«. 19090-16

Vloge velebank

kupujemo in prodajamo ter vrhimo kompenzacije najugodnejše. Depozitna banka d. d., Zagreb, Tomasičeva ul. 10. Telefon 36-79. 18734-16

Posodim 21.000 Din

Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Begušnjice«. 19109-16

Posest

Vaška bosca 1 Din: za danje nastava ali za šifro pa 5 Din. (20)

Nova hiša

z vrhom naprodaj. Sončna lega, Mirko Zavrtanik, Vič krče 8. 19081-30

Lepo vilo

v Šiški, dvostanovanjsko, komfortno, prodaj ali zamjenjam za parcelo. Kupim pa vse gradb. material na knjižnice Celjske mestne hranilnice. Kmetike posojilnice ljubljanske, Hranilnice kmetičkih občin, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19078-30

Novo hišo

prodaj radi družinskih razmer, z dobro dobo kovačičjo orodjem, prostorom za železno trgovino, lepim sadnim vrtnom in njivo. Garantiram stalno delo brez konkurence. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19101-30

2 lepi parceli

1 pri Voljniku in 1 pol ure oddaljena iz Celja, ugodno proda, tudi na hranilnice knjižnice Franc Matjevec, Lahovna št. 1 pri Celju. 19107-30

Stanovanje

Vaška bosca 1 Din: za danje nastava ali za šifro pa 5 Din. (21)

Stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kabineta in ostalih pritliklin, oddam za november za Din 900 mesečno na Poljanski cesti št. 17/I. Vprašati istotam pri hišnici. 19097-31

Stanovanje

obstoječe iz 1 sobe, 1 kabineta in ostalih pritliklin, oddam za Din 650 mesečno na Celovski cesti št. 78/I. Vprašati istotam pri ge. Božjak. 19098-31

ZAHVALA

Za premnoge dokaze globekega sočutja in iskrenega sožalja, ki smo jih prejeli ob nenadomestljivi izgubi naše srčno ljubljene, nepozabne soproge, sestre, svakinje in snah

Mire Gjurković roj. Pavšič

se vsem prav iskreno zahvaljujemo. Srčna hvála darovalcem krasnih šopkov ter vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti.

Ljubljana, 26. avgusta 1935.

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI.

Trisobno stanovanje

zelo lepo, center, oddam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19073-21

Dijakne sobe

Beseda 1 Din, davek 2 Din Din, za šifro ali danje nastava 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Dve dijakinji

sprejme učiteljica v dobro oskrbo po zmeril ceni v sredini mesta. Polzave se v trgovini Jos Podkrajšek, Jurčičev trg 18454-27

Dijakinjo

mlažjo, sprejemem v dobro oskrbo k domači hčerki četrtosolski poleg Liceja. Naslov v ogl. odd. Jutra. 18016-32

2 dijakinjama (oma)

oddam poleg sodnije sončno sobo z vso oskrbo. Klavir. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19092-23

Privatni dečji internat Legat, Maribor

pojasnilo v šolski pisarni, Vrazova ulica 4. 18354-22

Dijake

njihih razredov sprejemem na stanovanje. Strelška ul. 4. 19104-22

Dva dijaka

srednjšolska, sprejme učiteljica Jutra v prav dobru oskrbo in strogo nadzorstvo. Pomoč pri učenju brez-pena. V neposredni bližini realske in obrtne šole. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19104-22

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali danje nastava 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo

priznano, sončno, s posebnim vzhodom, oddam. Gorupova 3/II. desno. 19091-33

Sostanovalko

sprejemem v lepo, sončno solc. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19067-23

Dijaške sobe

opremljene, na periferiji, z uporabo kopalnice, eventualno tudi s hrano, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19068-23

Sobo

poseben vhod, elektrika, parketi, razgled na glavno ulico, oddam enemu ali dvema solidnima gospodoma. Tabor 5. I. desno. Polzave se od 8-1 pop. 19094-34

Prazno sobo

krasno, sončno, takoj oddam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19074-33

Prazno sobo

veliko, s posebnim vzhodom, oddam takoj ali pozneje in zelo poceni. Rožna dolina, cesta X. 25/I nad. 18093-33

Sobo

čisto, sončno, lepo opremljeno, oddam stalnemu gospodu v vili na Mirju. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19070-33

Sobo

oddam samo boljšemu gospodu pri Sv. Jožefu. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19102-23

Lepo sobo

oddam gospodu. Linhartova 3/I. 19055-33

Komfortno sobo

v centru, mirno, čisto, oddam boljšemu gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19110-23

Sobe išče

Dijakinja išče sobico. Gre tudi kot sostanovalka. Ponudbe z navedbo cene poslati na ogl. odd. Jutra pod »I. september 1935«. 19077-23a

Mirno sobo

ali kabinet, s prostim vzhodom, išče akademik. Ponudbe s ceno pod »Reden plačnik« na ogl. odd. Jutra. 19079-23a

Prazno sobo

z vzhodom iz stopnišča, hče stalna uradnica za 1. september. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Prazna«. 19066-23a

Oblačila

Dekliške haljice za kolo, iz klota, v največjih fazonah, vse velikosti od 7 let do Din 45 naprodaj tudi F. L. Gorihar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 39. 18533-13

Sadje

Jabolka zdrava za mošt in lep krompir, vagonске množine, k.p. M. Božar, Čeje 19106-34

Stroj

šivalni stroj pogrešljiv, malo rabljen, največji sistem, naprodaj za neverjetno nizko ceno. Nova trgovina koles, Tyrševa 36. 19090-29

Šivalni stroj

(Kettel) rabljen, rebraste ter parne cevi in radiatorje kupim. Ponudbe na Fr. Sirc, tekstilna tovarna, Kranj. 18709-29

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah Černe — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3

Letovišča

Tridnevni avtoizlet 5. septembra na Dunaj (Herbstmesse) iz Kranjske gore, Villach, Vrbsko jezero, Klagenfurt, Leoben, Bruck an der Mur, Semmering, povsod asfaltirana cesta. Cena za osebo 400 Din. Na Dunaju razni izleti pod vodstvom g. Juvana. Informacije in naročila najkasneje do 1. t. m. M. Juvan, Kranjska gora. 19095-38

Izgubljeno

Rjavega psička z belimi lisami, ki sliči na ime »Piki« in nosi znamenje obdne Polje, sem izgubil na javnem nastopu Sokola v Borčevem. Najdežel naj ga odda proti odškodnini Cirilu v Zalogu. 19100-23

Živali

Nemške dože dvehletnega psa belobrega in štirimeščno črno psico, proda Jakl, Senica. 18698-27

Telefon 2059

Suha drva, premog, karbopakete dobite pri I. POGAČNIK Bohoričeva ul. št. 5

Lepa jabolka

že v zalogi pri Gospodarski zvezi Ljubljana, Tyrševa 29

INSERIRAJ V „JUTRU“

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki sem jih prejela ob težki izgubi mojega predragega soproga, gospoda

FILAČ JOSIPA,

posestnika in izdelovalca harmonik v Slovenjgradcu

in za poklonjene vence in cvetje se tem potom vsem najljubnejše zahvaljujem.

Posebej se zahvaljujem mestnemu župniku č. g. Jak. Sokliču za vodstvo pogreba in poslovnih nagovor, ter ostalim gg. duhovnikom, dalje slovenjgraški pevcom in tovarniški godbi iz Guštanja za pretresljive žalostinke, gasilcem in vsem številnim prijateljem in znancem za vse čestice spremstvo na njegovi zadnji poti.

Blagopokojnika priporočam v molite in blag spomin.

V Slovenjgradcu, 24. avgusta 1935.

FILAČ MARIJA, žalujoča soproga.

ZAHVALA

Za vedno nas je zapustil naš najljubši zlati očka, stari očka, tast, stric, gospod

Ivan Počivalnik

zasebnik

dne 25. t. m. po dolgi mučni bolezni, v 85. letu starosti, previden s tolažili sv. vere.

Pogreb nepozabnega očka bo v torek dne 27. t. m. ob 3. uri popoldne izpred doma žalosti, Cankarjevo nabrežje št. 3, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 25. avgusta 1935.

Globoko žalujoči ostali.

ZAHVALA

Poceniom težke izg